

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falu” Országos Földművelésügyi)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Kérdés gazdasági előadások” című füzetekkel együtt
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 2. szám.

Január hó 13.

Törvénytervezet a tagosításról

A kormány törvénytervezetét készítettett a tagosításról, amelynek célja az, hogy a kisbirtokosok számtalan parcellára és egymástól sokszor több órajárásnyira szétszórt földjeit egy darabban, egy tagban egyesítse. A tagosítások művelete, amint tudjuk, állandóan folyamatban van és nem egy község határát változtatta meg úgy a köz, mint az egyes gazdák érdekének megfelelően, nem egy községben tette lehetővé az okszerű gazdálkodást és azt, hogy a gazda drága ideje és munkaereje ne pocsékolódjék el a parcellától-parcelláig való meddő vándorlásban.

Mínt hogy a tagosítás pénzbe is kerül, amire a mezőgazdaságnak a mai viszonyok közt — sajnos — fedezete nincs, másrészt azonban elsőrendű érdek a tagosítás sürgős végrehajtása, a kormány úgy hidalja át a pénzügyi nehézségeket, hogy a tagosítás költségeit előlegezi és azt az érdekelt gazdák nyolc-tíz év alatt fizetik vissza részletekben. A mai viszonyok közt ennél szerencsésebb megoldási módot keresve sem lehetne találni. A részletfizetésre ugyanis már meglesz az érdekelt gazdáknál a fedezet abban az átlag husz százalékos termésteöbbletben, amennyit a tagosított föld a tagosítatlannal szemben megterem. És hogy ez teljesen reális számítás, azt tapasztalati tények bizonyítják, de ez a termésteöbblet természetes következménye is minden tagosításnak.

Magyarázata egyszerű! A tagosított birtokot a gazda jobban áttekintheti, jobban művelheti, intenzívebben trágyázhatja. Sőt a tagosított birtok területileg is megnövekedik, mert el-esnek azok a határmegyék, amelyek ma két vékony földszalag közt húzódnak végig és megművelhetetlenek maradnak, legfeljebb gazt teremnek. Annak a gazdának, akinek ma harminc-nyolcvan parcellában van a földje, egy-két mai parcellanagyságu területtel nagyobb lesz a szántója, ha

összes földjei egy tagban lesznek. Hozzájárulnak a szántó területének növeléséhez a tagosítás következtében feleslegessé váló dűlőutak is, mert hiszen a tagosított birtoktesteknek elegendő kevesebb, a faluba vezető utvonallal is.

Az egy tagban fekvő földön sokkal könnyebb a „határjárás”. A gazda szeme félóra alatt áttekinti az egész birtokot, amit a tagosítás előtt fél-napi gyaloglás árán sem lehetett megtennie. Észreveszi tehát a tagosított földön a gazda azonnal, hol kell árkot tisztítani, gazt irtani, kiveszett foltokat újra vetni, növényi ellenségek ellen védekezni, stb. És ezenkívül a föld minősége egyöntetű lesz. Ma a határ egyik végében meszes trágya kell a parcellára, a másik végében mésztelen, ha ugyan van a gazdának elegendő ideje, hogy szétszórt parcelláit mind megtrágyázhassa.

Tagosított birtokon lesz erre ideje! Futja abból az időből, amit a meddő

szekerezés megszűntével megtakarít. Sőt futja az időből és a megtakarított munkaerőből a jobb megművelésre is! A gazda intenzívebben dolgozhatik tagosított birtokán. Nem pereg ki a kalász az egyik parcellán, amíg a másikon arat és sürgős munka idején ember is, állat is a birtokon emelt kis kalyibában töltheti az éjszakát, nem kell öt-hat kilométert oda-vissza szekerezni este és hajnalban. Jobban megpihen, tehát többet tud dolgozni ember is, állat is a tagosított birtokon.

De mindezekon felül tagadhatatlan az, hogy a piaci igényekhez csak az egy tagban levő, tehát tagosított birtok alkalmazkodik. Csak ez a birtok tud igazán egytipusu terményt előállítani és csak ilyen birtok gazdája vállalkozhatik olyan kereskedelmi növények jövedelmező termelésére, amelyek fokozott munkát és szemmel tartást igényelnek. Vagyis amíg a sok darabban levő kisbirtokon lehetetlen

A belga királyi pár meglátogatja a kórházban egy szerencsétlenség áldozatait

bizonyos szükséges termelési és értékesítési reformokat végrehajtani, addig a tagosított birtokon megmaradt idejét és munkaerejét bizonyos mértékig még kerti művelésre is fordíthatja a gazda. Ma tehát, amikor a helyzet az, hogy valóban a piacok izléséhez, a kereslethez kell a termelőnek alkalmazkodnia, mert ellenkező esetben terményeiért tisztességes árat nem remélhet, valóban elsőrendű követelmény a tagosítás végrehajtása.

Csak a tagosított birtokon várható igazán okszerű gazdálkodást és csak a tagosított kisbirtok veheti fel a versenyt termelés és értékesítés terén a nagybirtokkal. A művelési ágak gyors és észszerű megváltoztatása csak tagosított birtokon képzelhető el. Épp így kétségtelen, hogy előre meghatározott üzemtervek szerint is csak tagosított birtokon lehet gazdálkodni. Ott, ahol a gazda idővel és munkaerővel reálisan számolni tud, ahová üresen is, teherrel is csak egyszerűen kell térnie, ahol gabonatermését asztalra rakhatja idővesztés nélkül és el is csépelheti anélkül, hogy akár a géppel, akár a képpel vándorolnia kellene uttalan utakon, kerülökel, rosszabb esetben sárban és esőben.

Mi tehát a tagosítástól nemcsak azt várjuk, hogy a kisbirtokos földje többet fog teremni, hanem várjuk annak az igazán okszerű gazdálkodásnak hajnalát, amelyre oly nagy szükségünk van és várjuk mindazoknak az egészséges reformterveknek megvalósulását, amelyeket eddig a parcellák szétszórtsága következtében nem lehetett végrehajtani. A kisbirtok ugyanis csak a tagosítás után válik igazán a szó szoros értelmében mezőgazdasági üzemi egységgé, olyan földterületté, amelyet könnyebb meghódítani a modern gazdálkodás számára.

Ezért is üdvözljük a legnagyobb örömmel a kormányznak a tagosításról szóló törvénytervezetét!

V. G.

BELPOLITIKA

Imrédy Béla a Magyar Nemzeti Bank elnöke

Popovics Sándor, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, betegsége miatt nyugalmába vonult. Helyére a Kormányzó Ur Imrédy Béla pénzügyminisztert nevezte ki. A megüresedett pénzügyminiszteri szék betöltésére egyelőre nem történt intézkedés. A pénzügyminisztérium ideiglenes vezetését Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter látja el. Ezek, a gazdasági és pénzügyi politikánk szempontjából egyaránt nagyfontosságú változások, nem érték teljesen meglepetésként a közvéleményt. A

Magyar Nemzeti Bank nagymultú és világszerte ismert elnöke, Popovics Sándor, egészségi állapotára tekintettel, már hosszú hónapokkal ezelőtt kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy az intézmény vezetésétől visszavonul, s csak a kormány kifejezett óhajára tartotta függőben szándékának megvalósítását. Popovics Sándor kiváló érdemeit a Kormányzó Ur legfelsőbb kéziratban méltatta. Ugyancsak legfelsőbb kéziratban értesítette Imrédy Bélát, hogy a Magyar Nemzeti Bank elnökévé nevezi ki.

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter lemondott

Gömbös Gyula miniszterelnöknel január hó 8-án délelőtt megjelent Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter és bejelentette lemondását a földmivelésügyi tárca további vezetéséről. A miniszterelnök a földmivelésügyi miniszter szándékát tudomásul vette és ezzel kapcsolatban szükséges előterjesztést Magyarország Kormányzójának megtette, javasolván Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkárnak földmivelésügyi miniszterré való kinevezését.

Kállay Miklós lemondásának okairól nyilatkozatot tett, amely szerint nem tartotta lehetségesnek, hogy a rábízott érdekeket képviselje, ha a pénzügyi tárcának nincs teljes felelősségű vezetője. Az agrárdekek szempontjából is aggályosnak tartja, hogy pénzügyi kérdések eldöntése olyan tényezők kezében legyenek, amelyek állásuknál fogva gyakran ellentétes érdekek képviselőit hivatottak.

Darányi Kálmánnak földmivelésügyi miniszterré történő kinevezésével megüresedett a miniszterelnöki államtitkári pozíció, amelyre Tahy László, volt ankarai követ kerül.

Antal István dr. lesz a jászberényi képviselőjelölt

Imrédy Béla, a Nemzeti Bank új elnöke, aki mint ilyen, a felsőháznak hivatalból tagja lesz, genfi utjáról való visszatérése után lemond képviselői mandátumáról és ezzel megüresedik a jászberényi kerület. Jászberényen Antal István dr. miniszteri tanácsost, a miniszterelnöki sajtóosztály vezetőjét jelöli a Nemzeti Egyesség Pártja képviselőjéül.

I. osztályú szülőoltványok

gyökeres és sima hazai fajvesszők minisztériumi engedéllyel és felügyelet alatt a legolcsóbban és legmegbízhatóbban beszerezhetők:

Tóth János szülőoltvány-telepén,
Abasár, Rókushegy-i. 303. szám.
Heves megye. Lakás: Visontai szülőhegy.

Árjegyzék szaktanácsokkal díjtalanul.

VILÁGKRÓNIKA

Mussolini és Laval francia külügyminiszter tárgyalásai, amelyek az elmúlt héten minden európai ujság első oldalán szerepeltek, a két kormányfő által január 7-én aláírt jegyzőkönyvekkel befejezést nyertek. A római megállapodás szövegét csak akkor fogják közölni a nyilvánossággal, amikor az érdekelt államok parlamentjei a megegyezéshez már hozzájárultak, de a tárgyalások befejezéséről kiadott hivatalos nyilatkozatok is elárulnak annyit, hogy Olaszországnak és Franciaországnak az európai béke érdekében folytatott munkája eredménnyel járt.

A Vasárnap legutóbbi számában beszámoltunk már a római találkozó politikai előzményeiről. Megirtuk, hogy melyek azok a kérdések, amiben a két politikusnak megállapodást kell létesítenie. Olaszország gyarmati igényei mellett a középeurópai kérdés is elsőrangú fontossággal bír, sőt talán ez a kérdés volt az, ahol — ismerve Franciaország viszonyát a kisantant államaihoz — még nehezebb volt áthidalni, mind a két felet kielégítő megoldást találni. A kiadott hivatalos közlemény leszögezi, hogy a lefolytatott tárgyalások során megállapítást nyert, hogy Franciaország és Olaszország álláspontja a dunai kérdésben teljes mértékben öszeegyeztethető, ami hétköznapi nyelvre lefordítva annyit jelent, hogy *ugy az osztrák határ biztosításának, mint a magyar revízió lehetőségének kérdésében nincsen elintézetetlen nézeteltérés a két nagyhatalom között.* Miután Olaszország sajtója a tárgyalások egész folyamán és Mussolini maga is hangsúlyozta, hogy Olaszország nem hagyja cserben barátait, úgy kell magyaráznunk a jegyzőkönyv szükségzavú szövegét, hogy *elvéleg ma már Franciaország is megengedhetőnek tartja a békés revíziót.* Az Olaszország és Franciaország közötti tárgyalásokba Németország római nagykövétét is belevonták, akivel Mussolini és Laval órákhosszat tárgyalt.

A római megállapodással kell összefüggésbe hozni azt a Prágából érkezett hírt, hogy Benes cseh külügyminiszter valószínűleg még január hó folyamán Rómába utazik Mussolini meglátogatására. Ugyancsak a római megállapodással áll összefüggésben az is, hogy Ausztria kancellárja, Schuschnigg, a közeljövőben Párisba és onnan Prágába készül. Ugy látszik, hogy a római megállapodás valóban közelebb hozza egymáshoz a Franciaország és Olaszország politikai érdekeltségébe tartozó középeurópai kis államokat. A magyar kormány is örömmel látja Franciaország és Olaszország egymáshoz való közeledését; remélni lehet ebből, hogy a két nagyhatalom-

nak a békét szolgáló megállapodásából Magyarországnak is előnye lesz.

Január hó 3-án mutatkozott be az új jugoszláv kormány a parlamentben. Jęftics miniszterelnök kijelentette bemutatkozó beszédében, hogy Jugoszlávia külpolitikája a jövőben még hangsúlyozottabban fogja ápolni a szomszédokkal fennálló jóviszonyt, de ezzel szemben szomszédaitól is korrekt és őszintén barátságos magatartást vár. Beszédének belpolitikai része a horvátok körében bizonyos csalódást keltett, mert csak nagy általánosságban beszélt az ország belső békéjének helyreállításáról és azt hangsúlyozta, hogy a Marseilleben meggyilkolt Sándor király egységesítő belpolitikáját kívánják tovább folytatni.

Németország a január hó 13-án megtartandó Saar-vidéki népszavazás előkészületeinek hatása alatt áll és beavatott politikai körökben az a hír járja, hogy a Saar-kérdés eldöntése után komoly változás várható a német külpolitikában és Németország valószínűleg konkrét ajánlatokat tesz majd Franciaországnak a békés együttműködés tekintetében.

A Kormányzó Úr a megbékélés politikájáról..

A Budapesten székelő diplomáciai kar tagjai új napján a szokásos fényes külsőségek között testületileg jelenték meg a Kormányzó Ur előtt, akit a diplomáciai kar nevében Angelo Rotta apostoli nuncius üdvözölt, s beszédében a következőket mondta:

— Kívánjuk, hogy az új esztendő meghozza az igazi béke boldog pirkadását és az annyira hányatott Európa gazdasági újjáalakulását.

A Kormányzó Ur válaszában erre az óhajra felelt beszéde következő részében:

— Ennek a reménynek élnie kell azoknak az akadályoknak ellenére, amelyek miatt oly nehéz megtalálni a megfelelő eszközöket arra, hogy elejét vegyünk oly felfordulásnak, amely a történelemben példa nélkül állana. Ma még jobban látjuk, mint valaha, hogy gazdasági újjáépítés csakis kitartó és szorgos munka gyümölcse lehet, de az is nyilvánvaló, hogy az újjáéledés csupán akkor várható, ha mindenki áldozatot hoz érte a közös érdek javára. A megbékélés eme művének érdekében Magyarország már meghozta a maga nagy áldozatát. Hagyományaihoz híven ezután is részt fog kérni a népek együttműködésében, mivel mindenképpen elő akarja segíteni azt a célt, hogy a világon az erkölcs, valamint a társadalmi és nemzetközi igazságosságnak az a rendje uralkodhassék, amelyet az emberiség oly sóvárogva várt.

A Kormányzó Ur ezt a választ, amelyben a megbékélés politikája mel-

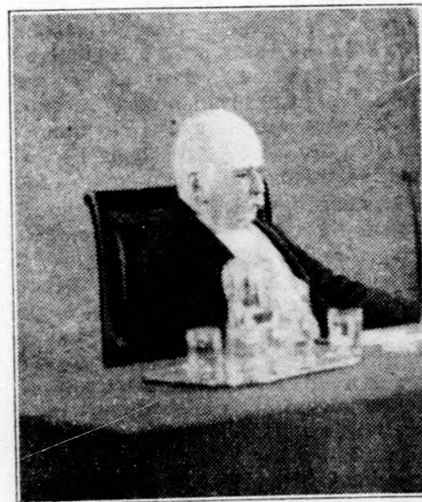
lett nyilatkozott, a diplomáciai karon át, természetesen a külföldnek szánta elsősorban, de reméljük, hogy a nagypontosságú kijelentések hatásai idehaza is hamarosan érezhetők lesznek. A magyar erkölcsnek és társadalmi igazságosságnak az a fokozott rendje fog uralkodni, hogy mindenki megfelelő áldozatot hoz az újjáéledés elérése céljából a közös érdek javára...

Bernát István jubileuma

A magyar társadalmi és szövetkezeti intézmények meleg ünneplésben részesítették Bernát Istvánt abból az alkalomból, hogy ezelőtt negyven évvel lépett a közélet küzdőterére. Bernát István az elsők között hirdette a szövetkezeti szellemet Magyarországon. Az általa megindított mozgalom révén indult meg nálunk a szövetkezeti szervezkedés. Részt vett a „Hangya”, az „Országos Központi Hitel-szövetkezet”, a „Gazdák Biztosító Szövetkezet” megalapításában. Hosszu szövetkezeti pályáján nagy tudással és szívós kitartással szolgálta a szövetkezeti eszmét. A tiszteletére rendezett ünnepségen az „Országos Központi Hitelszövetkezet” és a „Szövetkezetek Szövetségének” nevében Schandl Károly dr., országgyűlési képviselő, alelnök-vezérigazgató, a „Hangya” részéről Dömötör László dr. alelnök, a „Gazdák Biztosító Szövetkezet” képviseletében Láng József vezérigazgató és a „Faluszövetség” részéről Tölgyes István dr. igazgató mondtak üdvözlőbeszédet.

A Külkereskedelmi Hivatal rendszeres rádiószolgálatot szervezett

A Külkereskedelmi Hivatal újévtől kezdve a hírszolgálat és a propaganda legmodernebb eszközét: a rádiót is bekapcsolta a gazdák felvilágosítását

A nyolevanéves Bernát István

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

szolgáló hírszolgálatba. Január hó elsejétől kezdve a Budapest II. leadón hetenként kétszer és pedig kedden és szombaton délután ugynevezett mezőgazdasági félórát kapcsol be és ennek keretében a Külkereskedelmi Hivatal is rendszeresen le fogja adni mindazokat a tudnivalókat, amelyek a kivitellel kapcsolatban piaci vonatkozásban a termelői árak alakulása és a kiviteli lebonyolítása tekintetében abból a szempontból érdekelhetik a gazdasági társadalom széles rétegeit, hogy a kiviteli előnyei magánál a termelőnél teljes mértékben érvényesüljenek.

Rádióhallgató olvasóink figyelmét felhívjuk erre az új mezőgazdasági félórára.

Miként rendezik a gazdaadósságokat Lengyelországban?

Tőkeértékcsoökkentés, kamatmértéklés és a fizetési határidők meghosszabbítása

A lengyel pénzügyminisztérium most készül kiadni új rendeletét a gazdaadósságok rendezésére vonatkozólag. Ennek a rendeletnek keretében a lengyel kormány külön teherrendezési alapot létesít. Az állami agrárbanknál ennek az alapnak javára szolgál elsősorban az a 30 millió zloty, amelyet a bank ezidőszent 130 millió zlotyt kitevő saját tőkéjéből vesznek igénybe, továbbá a banknál elhelyezett állami betétekből 37.8 millió zloty és 3.5 millió zloty tartalék. A Mezőgazdasági Banknál ennek a tehermentesítési alapnak javára szolgálnak: az állami betétekből 32.6 millió zloty, a különböző tartalékból pedig 7.20 millió zloty. Mindkét bank felhatalmazást fog kapni, hogy ezekből az alapokból kisgazda-adósaik adósságainak rendezését a tőkeértékek csökkentése, kamatmértéklés és a fizetési határidők meghosszabbítása révén lehetővé tegyék. Egy másik rendelet intézkedni fog, hogy a 150 millió zlotyt kitevő állami hozzájárulásból a hitelező intézetnek a kis- és középbirtokosághoz tartozó gazdaadósságokkal kötött konverziós szerződéseiket lebonyolíthassák.

Saarbrücken város nevezetes háza,

ide viszik ugyanis a január hó 13-iki népszavazás után a szavazólapokat összeszámlálás végett.

Ennek a lebonyolításnak határideje 1935 december hó 31. A konverziót a kiscgazdaságoknál az eladósodás mértvére való tekintet nélkül bonyolítják le. A középbirtokoknál abban az esetben, ha az eladósodás a birtok 75 százalékát nem haladja túl, a nagybirtoknál pedig 50 százalékos eladósodás esetén. Az állam az intézeteknek a konverzióból eredő tőkevesztések 50 százalékát és a kamatvesztéseknek egy részét téríti meg.

A Faluszövetség falunapokat rendez

Talán sohasem volt annyira szükség az egységes közvélemény kialakítására, mint épen manapság. A falu népe évek óta tartó gazdasági válság sulya alatt roskadozik és a mindennapi betevő falat megszerzésének gondoljai testileg-lelkileg fásulttá tették, úgyhogy lassan kezd megfedkezni arról, hogy magasabbrendű kötelességei is vannak és mint a nemzet gerince, egyuttal hordozója a jobb jövő zálogának.

A Faluszövetség működése a gazdasági kultúra terjesztésén és a szociális viszonyok javításán kívül épen abban nyer különös fontosságot, hogy a falu népét céltudatos munkával felvilágosítja és megismerteti azzal a hatalmas küzdelemmel, amelyet a kormányzat érdekükben folytat, megismerteti e küzdelem részleteivel, hogy ezek tudatában a gazdatársadalom józanul ítélhesse meg országunk helyzetét és így hatás nélkül maradjanak a felelőtlen ígéretök szavai. Egységes közvélemény kell, amely támaszt és erőt ad kormányzatunknak szinte emberfeletti küzdelmének sikeres folytatására.

Ilyen egységes és józan közvélemény kialakítására rendezte nagy sikerrel a multban a Faluszövetség a falunapokat, amelyeken egy-egy járás vagy község lakói megismerték a fontos gazdasági, kulturális és egészségügyi kérdéseket, országos vonatkozásban, amellet a helyi viszonyokra vo-

natkoztatva is. A falunapok rendezését a Szövetség ismét programjába iktatta és a folyó évben több falunapot rendez és pedig elsősorban a háttármenti községekben, hogy a fővárostól legtávolabb élő magyar testvéreink közé kivigye a remény és bizalom sugarát.

Az első falunap február hó 10-én a somogy megyei Babócsa községben lesz. Az előkészítő értekezlet január hó 6-án volt, amelyen Wieser Béla központi titkár ismertette a falunap tervezetét. A helyi rendezőbizottság a bejelentést örömmel tudomásul vette és megkezdte az előkészítő munkát.

Március 15-én, a szabolcs megyei Nyírábrány községben lesz falunap. A helyi Faluszövetség Kiss Ferenc főjegyzővel az élén a központ irányítása mellett, gazdag programot dolgozott ki, amelyet hazafias ünneppel köt egybe.

Siklóson járási falunap keretében a földmives-énekkarok a Faluszövetség által felajánlott értékes vándordíjért fognak versenyezni. A magyar dal ápolása, felelevenítése egyik igen fontos célja a Faluszövetségnek. Nemzeti erő rejlik a magyar dalban és a Faluszövetség minden alkalmat megragad arra, hogy a népviseletek és népszokások megőrzése mellett a magyar nótát, a magyar dalt ápolja és népszerűsítse. A siklósi járási földmives énekkarok versenye különösen értékesnek ígérkezik.

Január hó 15-ig lehet tenyészállatokat bejelenteni a tavasi kiállításra

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás rendezősege felhívja a kiállításon résztvenni szándékozó állattenyésztő gazdákat, hogy tartózkodjanak nagyszámu keretbejelentésektől, tartsák szem előtt, hogy igen sok kiváló tenyésztő kíván résztvenni a kiállításon és azt, hogy az Országos Mezőgazdasági Kiállítás nemcsak kedvező értékesítési lehetőséget nyújt, hanem az egész ország színe és a külföld előtt számol be a magyar állattenyésztés fejlettségéről és ezért itt csak gondosan megválasztott, igen kiváló minőségű és tenyészképes koru egyedekkel lehet sikeres szereplésre és díjazásra számítani. Mindenesetre kívánatos azonban, hogy a résztvenni szándékozók január 15-ig jelentkezzenek. Későbbi jelentkezéseket a rendezőség nem fogadhat el.

Osztrák kivándorlók telepe Braziliában

Körülbelül két esztendő óta kicsi osztrák falu épül Délamerikában, Braziliában. Ausztria volt földművelésügyi minisztere, Andreas Thaler, évekkal ezelőtt kivándorolt Braziliába és ő szervezte meg a tiroli nincstelenek kivándorlását ebben a dél-amerikai államban.

Tirolban ugyanis az a szokás, hogy a földmives-családok birtokát mindig a legidősebb fiu öröklí. A másod- és harmadszülött fiuk valamikor békeidőben úgy segítettek magukon, hogy azt a kis pénzt, amit örököltek, bankba és ő szervezte meg a tiroli nincslamilyen birtokon, vagy a városokba mentek dolgozni, fillért-fillérre raktak, míg együtt volt annyi, hogy abból ők is néhány hold földet vehettek maguknak. Ha nem volt elég a pénz, akkor évi 2 százalék kamattal kölcsönt is kaphattak a földvásárláshoz. Békében könnyen ment ez, aki dolgozni akart, dolgozhatott és keres-

hetett annyit, hogy még félre is tehetett belőle. A háboru utáni nehéz években azonban nem ez volt a helyzet. Maguk a gazdák is nehezen éltek, de még ennél is sokkal nehezebb volt a földnélküliek sora, nehéz volt munkát kapni s a kereset is oly kevés volt, hogy még megélhetésre sem futotta, nem is szólvá arról, hogy abból félretenni, földet vásárolni nem lehetett. Így évről-évre növekedett Tirolban a munkanélküli, nyomorgó földmunkások száma.

Ezen akart segíteni Andreas Thaler, amikor körülbelül két évvel ezelőtt megszervezte a braziliai tiroli kivándorló-telepet, még pedig úgy, hogy Ausztria ne veszítse el kivándorolt fiait. A tiroli kivándorlókból önálló telepet szervezett, otthonról vitték magukkal a mezőgazdasághoz szükséges gépeket és felszerelési tárgyakat, együtt dolgoztak, együtt éltek, gyermekeiket osztrák tanítók ta-

nitották, osztrák orvosok és kézművesek utaztak velük ki az új hazába, sőt még a betegápoló nővérek is tiroliak voltak a telep kicsiny kórházában.

Először alig kétszáz ember ment ki, majd mindig újabb és újabb csoportok utaztak utánuk, aszerint, hogy hány ember részére tudott kenyeret biztosítani a „*Dreizehnlinden*”-nek (tizenhárom hárs) nevezett kis telep. Mostanában indul el majd egy újabb 250 emberből álló csoport Brazília felé. Egyelőre ez lesz a kivándorlók utolsó csoportja, mert most már meg kell várni, míg a telepeselek termékeik számára állandó és biztos elhelyezési piacot találnak, amikor majd ismét nagyobbítani lehet a telepet. Semmi

értelme sem volna annak ugyanis, hogy Braziliában is ugyanolyan nyomorúságosan éljenek, mint ahogy ott-hon élniök kellett.

A tiroliak Braziliában elsősorban gabona- és burgonyatermeléssel foglalkoznak, de termelnek *teát, dohányt és szőlőt* is. Az eddigi eredmények szép reményre jogosítanak, s bármennyire fájdalmas is, ha egy nemzet fiainak idegenben kell megélhetést keresniök, mindenestre vigasztaló, hogy azok a kivándorolt tiroliak, akik így együtt, egy telepen csinálják végig ennek az újkori honfoglalásnak nehéz munkáját, biztosan megőrzik a régi osztrák hazához való tartozás érzését.

Termeljünk folyékony gyümölcsöt

Irtó: lovag Fefrentfell-Gruppenberg Tibor

Az ősze két hónapot egy zalamegyei kis faluban töltöttem. A saját szememmel láttam, hogy az ottani gazdák hogyan vesztegették el alma-termésüket. Elsőrendű *piros téli pogácsa, ranet, Mosánszki* és *bóralma* kilóját 5, 4, sőt 3 fillérért adták el. Ugyanazt az árut, amiért ugyanakkor Budapesten az üzletekben 30, 40 és 50 fillért kértek és amit 1—2 héttel azelőtt a berlini üzletek kirakatában a magyar faládikákban 1—1.20 és 1.40 márkás (1.36—1.72 és 1.90 pengős) árban láttam árusítani!

Hát hiszen igaz, hogy nem a gazdák voltak ennek az oka, hanem az almakufárok, akik teherautóikkal végigjárták a zalai falvakat és az idejüket termés mellett sem voltak hajlandók ennél többet fizetni a finom gyümölcsért.

Az egyik gazda elmesélte, hogy 19 almafáján termett összesen 21½ mázsa almája. Ebből eladott 250 kg egészen elsőrendű, válogatott árut 5 fillérért, kovatt érte 12 pengő 50 fillért, eladott továbbá 300 kg-ot, ami szintén szép és kifogástalan minőségű volt, de amit az almakereskedő csak másodrendű árunak minősített, 3 fillérért, ezért tehát kapott 9 pengőt. A többi nem tudta eladni. Kis részét a gyerekek ették meg, nagyobb részét pedig, miután az idén az alma gyorsan romlásnak indult, kénytelen volt a disznókkal feleltetni. Egész almatermése nem jövedelmezett ilyenformán többet, mint 21 pengő 50 fillért, vagyis egy-egy alma után kapott 1 pengő 50 fillért és 1 kg alma után átlag 1 fillért!

El is volt nagyon keseredve az én gazdám. Elpanaszolta, hogy mennyit dolgozott a fák ápolásával, a permetyéssel, tisztítással, nyessel, szedéssel, elpanaszolta, hogy mennyit költött a gyümölcskártevők elleni szerekre. És azt mondta végül, hogy valamennyi

gyümölcsfáját irgalmatlanul kivágja.

— Dehogyan vágja, Szabó bácsi — mondtam neki — dehogyan vágja. Sőt még másik tizenkilencet is ültet a kertje üres részébe, meglátja mindjárt! Ha reám hallgat, jövőre a tizenkilenc almafája terméséből 21 pengő 50 fillér helyett pont 1104 pengőt fog csinálni.

Az öreg előbb nagy szemeket meresztett reám, majd szomorú mosollyal legyintett:

— Ne tessék már bolondot csinálni a szegényemberről!

— Dehogyan csinálók bolondot magából. Egészen komolyan beszélek. Figyeljen csak egy kicsit ide. Azt mondta ugye az előbb, hogy rendes esztendőben körülbelül kétszer ennyit szoktak a fái teremni?

— Hát a' úgy vóna...

Szendy Károly,

Budapest új polgármestere esküt tesz.

— Vagyis jövőre remélhetőleg 43 mázsa almatermése lesz. Nos, hát maga ebből a 43 mázsa almból *folyékony gyümölcsöt* fog csinálni.

— Mi a csudát, kérem?

— Folyékony gyümölcsöt!

— Folyékony gyümölcsöt?! Hát az meg mi fán terem?

Nos, hát kedves olvasóim, miután szélteben-hosszában még bizonyára sok Szabó bácsi van az országban, leírom itt, hogy milyen tanácsot adtam az öreg zalai gazdának. Hiszem, hogy vannak még sokan mások is, akik megértik és meg is fogadják a jó tanácsot. Mert Szabó bácsi — ezt előre-bocsátom — menten határozott is. Nem vágja ki a fákat. Sőt, tavasszal ültet még ugyanannyit melléjük. És ősze almatermését csakugyan folyékony gyümölcsnek dolgozza fel!

Mi az a folyékony gyümölcs?

A folyékony gyümölcs nem más, mint *cseppfolyós állapotba hozott gyümölcs*. Mint ahogy a szőlő is cseppfolyóssá válik, ha bort készítünk belőle. Csak-hogy alapos tévedés volna azt hinni, hogy hát akkor a folyékony gyümölcs nem is valami új dolog, mert hiszen mindnyájan ismerjük az almabort, ribizkebort, vagy a szilvapálinkát. A *folyékony gyümölcs ugyanis sem nem bor, sem nem pálinka: nincs benne alkohol*. Olyan felséges, kitünő, tápláló ital, amitől az ember nem részegekedik meg és amit ezért bárki, aszszonyok, gyerekek, betegek is megihatnak.

Tudnunk kell, hogy minden gyümölcsnek kétféle alkatrésze van: 1. *olyan anyagok, amelyek testünknek javára vannak*, azt táplálják, erősítik és ezen anyagokat szervezetünk teljes egészében megemészti; 2. *olyan anyagok, melyeknek szervezetünk semmi hasznát nem látja*, melyeket gyomrunk és beleink meg nem emésztenek és amelyeket hiába eszünk meg, mert semmi hasznunk nincs belőlük. Ilyenek a gyümölcs héja, magháza, magjai és a gyümölcs husának fás rostjai. Ezeknek testünk csak kárát láthatja, mert a szájban a fogak közé néha csaknem eltávolíthatatlanul beékelődnek és a fogak elromlását okozzák. A gyomorban és a belekben pedig igen gyakran bántalmakat és betegségeket idézhetnek elő.

Nos, hát a folyékony gyümölcs minden gyümölcsből csak az előbbi alkatrészeket tartalmazza, az utóbbiakat nem. Viszont az előbbieket: a gyümölcsnek minden nemes és értékes alkatrésze, amit az egyes gyümölcsben anynyira kerestünk és élvezünk, a pompás íz, a remek zamak, mindezek a *folyékony gyümölcsben teljes egészében megmaradnak*.

Amikor a szőlő leve szüret után a

Személyautó hágeső nélkül,

hogy a merénylők ne kapaszkodhassanak meg. A marseillei királygyilkos — mint emlékezetes — a hágesőre kapaszkodva adta le a halálos lövéseket.

mustban forrni kezd, erjedésnek indul, tulajdonképpen a szőlőben levő cukor, az ugynevezett szőlőcukor bomlik fel. Felerészben szénsav lesz belőle, ami a mustból elpárolog és a hordókból a pince levegőjébe áramlik. (Ezért veszedelmes a must erjedésekor szellőztetlen pincébe bemenni, mert az ott felgyülemlt szénsavgáz könnyen megölheti az embert.) Másik felerészben pedig alkohollá válik, ami ugyan nem párolog el, mint a szénsav, hanem a borban visszamarad, azonban szervezetünk ennek az alkoholnak semmi hasznát nem veszi, mert semmi táplálóereje nincs. Az a szőlőcukor pedig, amit a bor kikészítésénél ilyenformán elpusztítunk, rendkívül becses, értékes tápanyag. Sokkal finomabb és drágább cukor, mint az, amit a boltban vásárolunk és amit a kávénk, teánk, ételeink édesítésére használunk. Minden gyümölcsben van ilyen gyümölcs-cukor, hisz éppen ez teszi a gyümölcsöt olyan kellemessé, édessé. Ez a gyümölcs-cukor pedig a folyékony gyümölcsben nem pusztul el, hanem hiánytalanul megmarad.

Miért nem készítenelek nálunk folyékony gyümölcsöt?

Erre igen egyszerű a válasz: mert még senki sem ismeri!

Huszonöt esztendő kisérletezés és kutatás után néhány éve német szakembereknek sikerült egy olyan eljárást felfedezni és a közelmúltban tökéletesíteni, amelynek segítségével folyékony gyümölcsöt állíthatunk elő. Németországban és Európának több más államában (Ausztriában, Svájcban,

Olaszországban, Hollandiában, Dániában), valamint Amerikában már évek óta nagy mennyiségben készítik és fogyasztják a folyékony gyümölcsöt. Ezekben az államokban már olyan közszükségleti cikké vált, akár csak nálunk a tej. Évről-évre mindig többet és többet termelnek, de még korántsem annyit, amennyi elég volna.

Németországban például 1927-ben 3, 1929-ben 8, 1931-ben 16, 1933-ban pedig 20 millió liter folyékony gyümölcsöt termeltek, Svájc pedig egész gyümölcs-termelésének egyharmad részét folyékony gyümölcsnek dolgozza fel. A folyékony gyümölcs tehát olyan nagyjelentőségű találmány, amely a nyugati államokat már csaknem mind meghódította.

Nálunk még idáig nem akadt senki, aki ennek a találmánynak híreről értesült volna. Én a nyáron négy hónapot Németországban töltöttem, a folyé-

kony gyümölcs kérdését tanulmányoztam és megtanultam, *hogyan kell folyékony gyümölcsöt készíteni*. Hazahoztam ezt a kincset magammal, magyar gyümölcs-termelő gazdatestvéreim számára és az a célom, hogy a *folyékony gyümölcs termelését javukra és egész nemzetgazdaságunk javára idehaza is meghonosítsam*.

Állítom, hogy a folyékony gyümölcs az az orvosser, amivel gyümölcs-termelő gazdáinkat egy csapásra meg lehet gyógyítani és talpra lehet állítani a nyomorúságnak, a jövedelemnélküliségnek, az eladósodottságnak és a keserves kinlódásnak abból a betegágyából, melyben már hosszú évek óta sanyalódnak.

Hogy miképpen, azt a *Vasárnap* szerkesztőségének jóvoltából elmondom következő cikkeimben.

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP DÉLUTÁN

Jókai Mór, a nagy magyar mesemondó, a forradalmi magyar kormány megbízásából felkereste Rózsa Sándort, a puszták szabad királyát, a Hód-tavak egy tavirózsa szigetén. Elvitte a Nagyparasztnak Kossuth Lajos kegyelmi és köszönő levelét maga és csapata számára. Rózsa Sándor hát kapitány lett, honvéd-kapitány. Megmozdult a titokzatos nádrangteg és elindult a puszták csapata a tüzipiros ég felé. Híres csatákat vívott meg az árvalányhajás vad sereg. Csak egy fokossal, karikással. Féltek is a vasas romvárok, csehek, osztrákok ettől a lobogóingujjas istenveréstől, mert a fokos rettenetes fegyver, annak a kezében, aki forgatni tudja. A karikás, a drótsziju, olomvégű istennyila meg egyenesen megzavarta a legjobban regulázott veteránt is. Jaj, ahova lecsapott. Nem maradt látószem épen és nem volt az Istennek az a lovasa, akit le nem rántott a betyárhurok. Lábra-kelt rémület volt ez a szilaj szabad-csapat, bevirágozva névtelen hősökkel. Egy ilyen Rózsa Sándor csapatjából névtelen betyárhősről mesél a hír, tul a Körösön, hires Békés vármegyében...

1849 szomorú esztendejét irták. Elfogyott már Kossuth Lajos regementje és holló szálldosott a biborszalagos nemzeti zászló tépett selyme körül. A síró őszben menekült a fáradt, maroknyi honvédregement. Hullott a sereg, fogyott, mint az őszi hold, mint a mezők virága. Szorult a maradék magyar át a Tiszán Békés, Bihar, Arad felé, jaj Istenem, Világos felé...

Egy düledező romcsárda öklöz a honvédet üldöző, diadalmas osztrák vasasok elé. Nem lehet tőle tovább menni és nem lehet megközelíteni. Aki közel merészkedik, az a halál fia. Jól céloznak belülről.

— Szét kell löni ezt a sárfészket! — intézkedik a vasaskapitány. Edördülnek a lövések. Egy, kettő, három... Lobog a zsendély, dől a kémény és elcsuklik a lövés. Óvatosan, feltűzött szuronyal indul egy tiszt tizenkét katonával a füstölgő düledékhez.

És mit lát a tizenhárom ember?

Egy buzavirágkék szín lajbis, lobogóingujjas futólegényt egyedül. Derekan karikás, kékülő kezében fegyver, körülötte vértócsa. A tiszt döbbszól:

— Hallod, mért nem adtad meg magad? Ez már nem hősiesség, amit te csinálsz, ez ostobaság. Egy ember ennyi ellen... Mért nem adtad meg magad?!

A puszták fia felnyitotta szemét és ingujjas kezét a mellére huzta. Megszólalt:

— Akinek ez a mellén van, az nem adhatja meg magát...

A tiszt odanéz. A buzavirág szín lajbin Kossuth Lajos aranypénze ragyogott. Érdemrend.

A szabadlegény lecsukta szemét. Örökre.

A vasas tiszt sapkájához emelte kezét. Szeme megdövedett. Csodálatos nép... Aztán hirtelen visszafordult és harsány hangon kiáltotta a vezényszót:

— Tisztelegj!

SZÁMADÓ ERNŐ

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest,

V., Bátfory-utca 24

Faluszövetségi előadások Kompolton, Kápolnán és Aldebrön

Büszke szél vág le a Mátráról. Fázós emberek sietnek az uton, szinte pattog a fa a hidegtől. A vetések is fázósan huzódnak össze, a mezőkön károgó varjak szállnak. Didergő emberek huznak el mellettünk, amikor a hevesmegyei Kompoltra megyünk, hogy gazdasági előadást tartsunk a Faluszövetség otthonában.

Ketten vagyunk: Tölgyes István dr. igazgató és e sorok írója. A kulturház előtt, — amely Mayer Jánosnak, a kerület képviselőjének jóvoltából épült — Körmeny Miklós főjegyző üdvözölt bennünket. Majd Kaldau Ferenc, a község értelmes birája, bevezetett a kulturházba, ahol időközben az egybegyült gazdaközönség színlent megtöltötte a termet.

A magyar jövő utja: a falusi kultúra emelése

Kompolt régi, német telepítés. Körülbelül 200 éves. Szülőhelye szövetségünk elnökének, Mayer János ny. miniszternek, aki egyszerű kisgazdasorsból a hitelszövetkezeti életen keresztül emelkedett a magyar földmívelésügyi minisztérium magas méltóságába, ahol hosszú esztendőken keresztül derekasan és hőiesen dolgozott a magyar föld megmentése és talpraállítása érdekében. Még a mai napig is büszkén mutogatják és féltő gonddal őrzik azokat a hitelszövetkezeti könyveket, melyeket Mayer János vezetett. Ezek a hitelszövetkezeti könyvek arról nevezetesen, hogy az első budapesti nemzetközi szövetkezeti kiállításon, valamint a Gentben (Belgiumban) tartott szövetkezeti kiállításon ki lettek állítva bizonysgául annak, hogy a magyar kisgazdatársadalom milyen értékes erőket termel ki magából.

Kaldau Ferenc községi bíró hazafias szavak keretében reámutatott arra, hogy csak a nemzeti összefogás és gazdasági tudásunk emelése vezetheti ki az országot és a falu társadalmát mai nehéz helyzetéből.

Tölgyes István dr. igazgató hosszabb beszédben fejtegette a mezőgazdasági élet válságát, hangsúlyozva, hogy a falu védőbástyája és mentőszere csak a jól kiépített szövetkezetek lehetnek. Az ipari kartelek ellen csak egy módon védekezhet a falu népe: ha a szövetkezetek keretében bonyolítja le egész gazdasági életét. Ma ott tartunk, hogy újabb jövedelmi forrásokat kell megnyitni a gazda számára, mert a meglévők elégtelneknek bizonyulnak. Gazdaifjúságunkat reá kell nevelni a szövetkezeti életre, hogy annak lelkes harcosai is legyenek.

A nagyhatású beszéd után többen hozzászóltak a felvetett kérdésekhez. Élénk vita fejlődött ki, majd Körmeny Miklós jegyző hangsúlyozta, hogy meg kell teremteni az egységes gazdafrontot.

Az előadás után az egybegyültek a község nevezetességeit tekintették meg.

Gazdaságilag erős falut kiépíteni a Faluszövetségben keresztül

Ugyanekkor a történelmi nevezetességű Kápolnán, ahol a 48-as szabadságharc egyik legvéresebb csatája zajlott le, a népház nagytermében gyülekeztek a falu lakosai. A nagy termet színültig megtöltötte az érdeklődő közönség, amely Krisztián Imre és Plósz István v. országgyűlési képviselők vezetésével jött el. Az előadáson résztvett Kristóffy János, a kompolti uradalom jószágigazgatója is, ez a kitünő gazda, akinek áldásos munkálkodását Kápolna lakosai is nagyon érzik.

Krisztián Imre körjébe vezető szavai után Szekeres László dr. főtitkár beszélt arról a nagy veszedelméről, amely nemzetünket Genfben fenyegette, majd a falu válságának egyik főokát a kartelekben jelölte meg. A mezőgazdaság és az ipar termékeit összhangba kell hozni, mert a helyzet ma az, hogy a magyar mezőgazdaság termékei egyre jobban el-

értéktelenednek, ugyanakkor az iparcikkek árai 100—200 százalékos emelkedést is elérnek. Csakis a gazdaságilag erős falu lehet a nemzet fundamentuma és ezt kiépíteni a Faluszövetségben keresztül egyik jövő feladatunk.

Ezután Plósz István v. képviselő beszélt a szérumok árának leszállításáról, Krisztián Imre pedig a gyümölcspermetező szerek olcsóbb árát követelte. A szépen sikerült gyűlés Krisztián Imre szavaival ért véget.

Ugyanaznap délután Tölgyes István dr. igazgató és Szekeres László főtitkár Aldebröre mentek át, ahol a népházban hasonló szellemű előadást tartottak.

SZEKERES LÁSZLÓ

NEMZETGAZDASÁG

A magyar iparcikkek exportjának erőteljes előretörése

Az 1934-es év első tizenegy hónapjáról megjelent statisztikai kimutatók teljes mértékben igazolják azoknak a megállapításait, akik a gazdasági élet szemléletéből és az időközben megjelent statisztikákból úgy látták, hogy az 1934-es év gazdasági forgalma állandóan élénkülő és az előző évekhez viszonyítva javuló irányzatot mutat. Évközben már többször megemlékeztünk arról, hogy külkereskedelmi mérlegünk behozatali oldala is emelkedőben van. Ez az emelkedés elsősorban néhány ipari nyersanyag nagyobb mennyiségű behozatalában mutatkozik, s az első tizenöt hónapról készült statisztika megmutatja most, hogy a nagyobb nyersanyagbehozattal szemben a félgyártmányok és kész iparcikkek exportja is erősen emelkedett. Nemcsak az ipar, hanem az általában nemzetgazdaság szempontjából nézve is, komoly javulást jelent iparunk nagyobb érvényesülése a nemzetközi piacon, mert egyrészt a nagyobb forgalom több munkaalkalmat jelent, másrészt pedig ilyen módon az ipar mindjobban képessé válik arra, hogy a nyersanyagellátáshoz szükséges devizát a saját exportjából fedezze.

A hagymakivitel eddigi eredményei. A Makói Hagymakiviteli Egyesülés legutóbbi ülésén beszámoltak arról, hogy az egyesülés június 15-től az év végéig összesen 1250 vagon vöröshagymát és 116 vagon fokhagymát szállított külföldre. Makón ezidőszent még körülbelül 700 vagon vöröshagyma és 80 vagon fokhagyma vár értékesítésre.

Gyümölcskivitelünk 1934-ben. Néhány nappal ezelőtt jelent meg a Statisztikai Hivatal kimutatása az elmúlt év gyümölcsexportjáról. 1934-ben 111.700 métermázsza gyümölcsöt szállítottunk vámkülföldre, összesen 2.217.000 pengő értékben.

Drótnélküli táviró (rádió) útján. Amerikából Európába sürgőnyözt kép, amely Lindbergh ezredest, a világhírű óceánrepülőt ábrázolja.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Béke és haladás

A diplomáciai veszedelem után, amelyet Olaszország évtizedes szövetségével és külügyminiszterünk diplomáciai jártasságával sikerült elhárítani, méltán irányul az egész nemzet figyelme a gazdasági helyzet rendezése és fejlesztése felé. Ebben a munkában szövetségeseinknek és különösen a hitelszövetkezeteknek oroszlanrészre kell kérni.

Az agrárválsággal kapcsolatos adósságrendező intézkedések utolsó stációjához jutottunk. A tíz holdon aluli gazdák adósságainak kisebb részben pénzzel való megváltása folyamatban van s éppen az *Országos Központi Hitelszövetkezet* az egyik tüzhely, amely a megsegítést lebonyolítja. A fokozott védelemben részesülő többi gazdák terheinek csökkentésére irányuló magánegyeségi rendelet készülöben van s néhány héten belül szintén megjelenik. A hitelszövetkezetek lojálisan támogatják ezeket a törekvéseket, abban a meggyőződésben, hogy a közérdek legszigorubb szemmel tartásával lehet és szabad csak az egyes magánérdekeket is felkarolni.

A Hitelszövetkezetek figyelmét teljesen az újraépítés feladatai kötik le. Szövetkezeti hálózatunk a nagy válság éveit úgy élte keresztül, hogy az eredményt megnyugtatónak mondhatjuk. Sok száz hitelszövetkezetünk van, amely példás kötelességtudással dolgozott ezekben az esztendőkből s a jó vezetés eredményeként épségét meg tudta őrizni. E hitelszövetkezetek fejlesztése érdekében a központ további támogatást helyez kilátásba, mert a *mezőgazdaság versenyében a józan mértéklet megütő hitelre a közel jövőben nagy szükség lesz*. Hitelszövetkezeti hálózatunk átszervezésével a kisebb hitelszövetkezetek is abba a helyzetbe jutnak, hogy adminisztrációjukat egyszerűbben végezhetik el. Az együttműködést is ki fogják fejleszteni a nagyobb és kisebb szövetségeseik között. Elismeréssel kell megállapítani, hogy több száz szövetségeseink élén ma már *valóságos pénzügyi szakértőkkel nevelődtek a szövetzetesi vezetők*.

A szövetzetesi tömeggyűjtés és különösen a *takarékbetétek szorgalmazása* a másik nagy feladat. A városi bankokban már szaporodnak a beté-

tek s ha a falvakban legtöbb helyen nagy szegénység van is, ott és akkor, ahol és amikor lehetőség van, a *fillérek és pengőket be kell hozni a szövetzetetek csatornáiba*. Ha ezt nem tesszük, a magánuzsora kloakáin keresztül folyik megint el a pénz és megmérgezi falvaink gazdasági életét. A hitelszövetkezetek az uszora ellen felveszik a harcot. Az új évben

a központ propagandagyűléseket tart az eddigi kerületi értekezletek helyett s a hitelszövetkezeti mozgalom haladását írja zászlajára. A földművelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésével pedig a nemzeti birtokpolitikát viszi előbbre s hitelszövetkezeteink erősödésével megteremtí alapját a magyar földművelőnép és a városi kisemberek körében a *békének és haladásnak*.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tőgy megítélése külső jelekből

A tőgy különös figyelmet érdemlő szerv, mert minőségéből többé-kevésbé megbízható következtetést vonhatunk le a szerv tejtermelő-képességére.

A tőgyet jól alkotottnak mondjuk akkor:

a) ha nagyméretű olyannyira, hogy oldalról nézve a comb nem takarja el teljesen, hanem elől és hátul még egy része látható;

b) ha négy egyenlő részre „barázdált” és nincs a negyedeken egy feltűnően kicsi (elzárult) vagy feltűnően duzzadt (daganat, gümők okozta tul-sarjadzás?) se;

c) ha rövid, finomszálu szőrzet takarja;

d) ha finom, puha, rugalmas, könnyen ráncolható bőrrel van bevonva;

e) ha a bőre alatt tág vérerek tekerződnek;

f) ha telt állapotban feszes bőrű, kemény és tömött a tőgy szövete, kifejés után pedig összeesett, ráncos bőrű, lebenyes tapintatu.

A tőgy nagysága és termelőképesége közt azonban nincs szoros viszony. Néha a kisebb tőgyben tömegesebb a mirigyállomány s így benne több tej képződik, mint más nagyobb tőgyben. A csecsbimbók akkor jól alakultak, ha 6—9 cm hosszúak és olyan vastagok, hogy kényelmesen átmarcolhatók. A tulróvid, tulvékony vagy tulvastag bimbók fejése nehézkes. A

fattyu-csecsbimbók számának jelentősége nincs; hogy annál jobb fejés a tehén, minél több a fattyu-csecsbimbója, az egy alaptalan hiedelem.

Legnagyobb értékcsökkenést a tőgy-nél a bimbó zártsága, vagy — mint mondani szokták — a bimbó siketsége okozza. Ez lehet veleszületett, vagy tőgybetegség (száj- és körömfájás, himlő, hurut) után fellépett rendellenesség.

Másik lényeges hiba a bimbó záróizmainak ellazulása, minek következtében a tej — különösen mozgás közben — csepeg, sőt csurog. Az ilyen tehenet legjobb husra értékesíteni. Ha azonban csak a tőgy erős teltségekor jelentkezik a csepegés, akkor jól illő, de nem szoros gummisapkának a bimbóra húzásával célt érünk.

Reklám-e a reverzális?

Érdekes beszélgetés, szövezes vita, majd fogadás történt a napokban *Szentkirályhalmán* a közelmúltban megjelent *Bohn József* Árpádközpont-féle csemege- és borszőrlőfélségek metszését és szakkezelését tartalmazó könyvecské egyik-másik csemegefaj és elsősorban az *Irsai Olivér*, legkorábbi magyar muskotály csemegezőlőfaj beszerezhetőségével kapcsolatban.

A Bohn-telep ugyanis ezt a kiváló ujdonságot reverzálissal hozza forgalomba oly módon, hogy a *vásárló birtokos három éven belül ennek az Olivér fajtnak elszaporodó vesszőit sem el nem adhatja, sem el nem ajándékozhatja, hanem csakis a saját szőlőjében szaporíthatja*. Tekintve, hogy egy simavessző ebből az ujdonságból 10 pengőbe kerül, azt vitatták a szőlősgazdakör egyes tagjai, hogy talán reklám céljából igénylik a reverzális. 50 liter jóféle 14 fokos kadarkában fogadtak a végén, hogy reklámról van-e szó, vagy szakcséri okokról.

Kérdést intéztek a Bohn-telep kereskedelmi vezetőjéhez, ki azután a következő érdekes választ adta: A telepnek, vesszőtermésére évente körülbelül 3—400 állandó vevője van, akikkel szoros összeköttetést tartanak fenn és e vevők közül sokan azt kérték, hogy ha valami ujdonság kerül forgalomba, bizonyos megkötöttséggel tegyenek különbséget az állandó és futó vevők között. Erre a célra legalkalmasabb volt a reverzális bevezetése. A komoly termelőket szívesen aláírják az ilyen nyilatkozatot, mert hiszen az ujdonságnak saját szőlőjükben való elszaporítása a főcél. Mivel leg-

Egy német cipkeszövetkezet tagjai munkaközben

alább 2 éves oltású tőkére lehet csak megfelelő minőségű, kifogástalan oltóvesszőt megszédni, a reverzállissal annak is elejét vette a telep, hogy a fajta hírnevét leronthassák az olyan kúpecsek, kik hozzáértés nélkül — kéz alatt — foglalkoznak vesszőeladogatással és a nyakoltással létrehozott új tőkére képesek már ugyanabban az évben leszedni és olesón továbbadni a zsenge, silány vesszőt, csak hogy pár pengőt kieszdenek a „szakmunkájukból.” Ilyen „kontár” reverzállist nem ír alá és így nem is kap Olivér-vesszőt. További cél az is, hogy a vesszővásárlók az ujdonságot kitűnően kunyorádni tudják, de érte semmit sem fizető jó rokonok és szomszédoknak — megfelelő hivatkozással a reverzállissal — könnyebben megtagadhatók a fajta vesszőfeleslegének ajándékba adását! Így mi sem könnyebb, mint azt mondani a potyát kívánó szomszédoknak:

— Vegyék maga is szomszéd 2 vesszőt, darabonként 10 pengőért és akkor szaporíthatja!

A kis hordó bort végül is Gera Balázs nyerte meg, ki állandóan „külön véleményen” volt és a reverzállissal a fajta tisztaságának és a vesszők fogamzó-képességének okát kereste. A leghumorosabb a dologban az volt, hogy a végén a „fogadás” tárgyát képező hordóska bort, még pedig ezidei Bernát vörös 14-es tüzes itókát, a Bohn-telepnek kellett odaajándékozni, mivel a vesztes felek hírtelenében küldöttséget szerveztek és csekély 18 kilométert elballagtak Bohnéhoz azzal, hogy mivel az ő szakkönyvecskéjük miatt keletkezett a vita és végeredményében a telep igazát vitatta a nyertes, tessék a bort Bohnéknak kiadni. Így is történt és a tüzes Bernát vörösborecskát, nagy vigasság mellett, még aznap beszapogatták!

Az érdekes vitára okot szolgáltató könyvecskét, mely ujszerű köntösben, Irsai Olivér képeivel a címlapon (kírói ezt a fajt elnevezték) jelent meg és 147 féle cseme- és borszőlőfeleség szakleírását tartalmazza, a Vasárnap szerkesztésége — kívánatra — díjmentesen megszerzi és az érdeklődőknek eljuttatja. Mint értesültünk, az Olivér-fajtból egy-egy vednek legfeljebb 2 darab) sima I. osztályú vesszőt adnak ki a telepről, a nagy érdeklődés folytán.

Borpiaci értesítő

Hozzávetőlegesen a jó öreg Szilveszter ünnepén hazánkban közel 6300 hl bort fogyasztottak el. Ivott ekkor beteg is, egészséges is, hogy legalább ezen az éjjelen felejtessen valamit a napi gondokból. Természetesen ennek a tekintélyes mennyiségnek egy részét magánháztartásokban, azaz családi körben kortyintgatták el.

Most Újév után, bizonyos mértékben érezhető vendéglősök részéről a kereslet borok iránt, részben kimerült készleteik utánpótlása végett, részben pedig azért, hogy a létrejött osztrák egyezmény folytán máris igen sok ausztriai cég érdeklődik magyar borok iránt és rövidesen nagyobb tételek eladására lévén kilátás, boráremelkedést várnak.

Irányárak: komercboroknál változatlan; édesebb 14 fokos új borokért 40—45, míg szebb vörösborekért 50—60 fillért kérnek. Kezdi ismét keresni a 12—14 fokos tüzes kadarkákat, főként az élénkebb színűeket. Remélhető, hogy a várva-várt szilárdulás már e hóban bekövetkezik. Érdeklődés mutatkozik *otelló vörösborek* iránt is, de csak a sötétebb árut keresik.

Irsai M. József

Az expressz-sertéshizlalás sikere

Már két alkalommal is szóba hoztuk a Vasárnap hasábjain azt a tényt, hogy a mangalicánál sem szükséges 1—1½ éves korig várni a hizlalás megkezdésére. Ha a süldőt jól takarmányozzuk, akkor az már 9 hónapban korban elér 70 kg-ot. Ebben a korban és sulyban hizoba állítható és 14—16 hónapos korban már teljesen kihizalva piacra vihető.

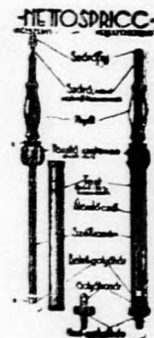
Most azért tereljük újból az expressz-sertéshizlalásra olvasóink figyelmét, mert az utóbbi hetekben már külföldi piacra is kerültek ilyen hizott sertések s ott a legszigorubb kritikát is kiállották.

Már a levágás alatt feltűntek az aránylag kicsi fej és rövid lábak, melyek a csekély vágási veszteség jelei, továbbá a bőr szokatlan vékony volta, a vékony véresekkel dusan átszótt fiatal, fehér hus, valamint az egyenletes szalonnaelosztás. Egy darab sertés vágási eredménye:

Élősúly	136 kg
Szurott suly	170 ..
Bélzsír	3.5 ..
Tüdő, máj, nyelv	3.5 ..
Hus	48 ..
Szalonna hasaszalonnával és hájjal	122 ..

Mint a számadatokból kitűnik, az ilyen fiatalon prima minőségre kihizalt mangalicákban aránylag igen sok a zsír (70—74%); emellett szalonnája kevés töpörtyü visszamaradásával, sok kiolvasztott zsírt ad. A hus fiatal, finomrostu, így valószínűleg azok is szívesen fogyasztják, kiket az angol sonkasüldők husminősége elkényeztetett.

Azt mondhatná azonban valaki, hogy a süldőnek 9 hónap alatt 90 kg-ra való felnövekedése sok takarmányba kerül, mi a mai magas takarmányárak és alacsony sertésárak mellett nagyon is megfontolandó. Ez a gondolkodás egészen téves. Minél gyorsabban sikerül felnevelni egy állatot, annál kevesebb takarmányt fogyaszt el ezen idő alatt, mert a felvett takarmányból annál kevesebb „pazarlódik” el az élet fenntartására. Ha 18 hónap alatt neveltem fel 70 kg élősúlyra, akkor kétszer annyi tápanyagot fordítok életfenntartásra, mint úgy, ha 9 hónap alatt ér el 70 kg sulyt. Az életfenn-

Szetszedve

Munkában

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRICC“

dagattyunélküli gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szetszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

tartó takarmány felét, ami naponta legalább ¼ kg darát, 9 hónap alatt tehát 70 kg darát tesz ki, ilyen eljárás mellett megtakarítom.

Ha ehhez hozzászámítjuk azt, hogy a süldővel etetett takarmány árára nem kell 18—24 hónapig várni, hanem hizlalásra eladva, vagy hizottan értékesítve 9 hónappal előbb (9, illetve 15 hónapos korban) kapunk érte pénzt, akkor kitűnik, hogy a mangalica belterjes tartása a mai viszonyok közt indokoltabb, mint valaha volt.

Apró jótanácsok

Évente hányszor és mely hónapokban malacoztassuk kocáinkat? Mínt hogy a sertés csak 11 napig vemhes és a malacok leválasztása után, tehát az ellést követő 8—9-ik héten újra megtermékenyítjük, a koca évente kétszer is malacozhat. Legszebbek a malacok, ha február végén és augusztus végén jönnek a világra, mert így a márciusiak a tavaszi időjárásban, a zöldtakarmány stb. fogyasztásának hatása alatt jól fejlődnek. Az augusztusi malacoknak is van még egy-két hónapjuk arra, hogy a szabad természet ölen éljék le életük első, legkritikusabb hónapjait. Télen csak ott szabad malacoztatni, hol sok az abrak és meleg az ól. A forró nyár se a legkedvezőbb a gyenge kis malacokra. Sok a légy és a romlott takarmány okozta bélhurut is könnyebben fellép. Ezért sokan azt vallják, hogy a nyári malacok nem fejlődnek ki úgy, mint a téliek.

ELADNÉK :

Eladnék egy 18 lóerős szívógázgenerátort, teljesen felszerelve (tartányokkal, hűtővel) ellátva; ára 80 pengő. Cim: *Hevér Ferenc, Tarnaörs, Heves vármegye.*

Az égen ékes szivárvány...

Az égen ékes szivárvány,
Örül lelke ragyogásán,
Kecses, miként a virág,
Ékes, mint a rózsag.

Jaj, de ragyogása muló,
Mint a csillagé, mely hulló,
Valamint a szerelem...
Csak ez, csak ez fáj nekem.

SZABÓ LAJOS
(Somogygyabajom)

A nagyberki kaszálóból...

A nagyberki kaszálóból
Egy kislyányka integet,
Gyöngé rózsá kiskezével
Vadvirágot szedegyet.

Hej, felém int a csokorral,
Kék szemével hívogat,
Örömtől dobogó szívvel
Vig nótákat dalolgat.

Intésére odamentem,
Átöleltem szelíden,
Pici, piros eperszáját
Megcsókoltam édesen.

MÁRTON ANTAL (Somogyvár)

Hordja, marja...

Hordja, marja a téli szél
A rozsdás leveleket,
Nézem, nézem, gondolkodom,
Igy visz el a bánatszele,
Bánatszele engemet.

Aki csak lát, mind azt mondja:
Jaj, de szomorú vagyok,
Örülök, hogy nem ismernek,
Nem tudják, hogy a bubánat,
A bubánaté vagyok.

Ketten tudják; tudja az én
Szerelmetes, jó anyám,
Másik, ki a szívem, lelke
Összetörte: az én csalfa,
Csalfa szívű kisbabám.

BÉKÉSSY ISTVÁN
(Hajduszoboszló)

Tótországi dalocska

Abauji Cserháton
Bükk is terem bőven,
Ott termett a bölcsöm is
Cserhádi erdőben.

Szegény ország Tótország,
Olyan, mint a bölcsöm,
Sekélyen vájt teknőcske,
Gondbában tündöklőn.

Várta is ám jó anyám,
Hogy bele ne férjek,
Dagasztója lehetett
A korpakenyérnek.

KACSMÁRI IMRE (Szinnyejfalva)

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A fehérnemű ápolása

Sokféle nevű és minőségű mosópor, fehérítőanyag van ma forgalomban, sőt önműködő csodaszereket is hirdetnek, melyekből bizonyos ideig való áztatás után tisztán és habfehéren kerül ki a ruha. Ez utóbbiak rendszeren nem veszélytelenek, mert a ruha anyagát megtámadhatják és szétromcsolják rostjait. Éppen ezért kezelésük nagy elővigyázatosságot követel. Ha régi, elhanyagolt fehérneműt akarunk velük felfrissíteni, a ruhát előbb szappannal mossuk ki és a mosópor előírt mennyiségének csak a felét használjuk fel, a használati utasítás szerint megfelelő módon.

Időmegtakarítás és erőkímélés céljából használhatunk enyhehatású mosóport az áztatáshoz vagy kifőzéshez, de mindig óvatosan és mértékkel. Egyszerű összetételű mosóport házilag is lehet készíteni, 40 rész kristályszóda, 20 rész hamuzsir, 15 rész glaubersó és 5 rész konyhasó keverékéből.

Finomabb fehérnemű, selyem és gyapjú tisztítására szappangyökéroldatot vagy quillaja-főzetet használnak, amely bő habot ad s így lehetővé teszi, hogy a kényesebb ruhaneműt dörzsölés nélkül, egyszerű áztatással és nyomkodással tisztítsuk meg, miáltal eredeti alakját is megtarthatja.

Ahol nem használnak mosóport, ott mosás előtt félnapal a fehérneműt szappanos-szódás vízbe szokták beáztatni, még pedig 40—50 liter langyos vízhez fél kiló szappant és 20 deka szódát használva fel. A piszkos fehérneműt egyenként belegyurjuk az áztató vízbe, hogy mindeniket egyenletesen átjárja és másnap reggel leszappanozás után enyhén meleg vízben addig dörzsöljük, míg megtisztult. Átmosás után a fehérneműt szappanos-szódás oldatban kifőzzük, majd hideg vízzel lehűtve,

gyengén átmoszuk és kicsavarás után előbb langyos, majd hideg öblítővízbe téve, egy-két órán át áztatjuk. Legutoljára történik a kékítés; erre a célra 15 liter vízhez 40—50 csepp kékítőt veszünk.

Tarka ruhákat csak langyos vízben szabad mosni és lehetőleg gyorsan, nehogy a festőanyag erősen kioldódjék belőlük. Ezeket a ruhákat kifőzni természetesen nem kell.

Kékítőfoltokat úgy távolítunk el lenszövetekből, hogy először forró vízzel jól kimossuk az anyagot, utána hideg vízbe tesszük, melybe kevés sósavat tettünk; majd félóráig szódadobban áztatva, alaposan kiöblítjük.

Fehérneműjelző-tinta. Ha a fehérneműbe valamilyen jelet vagy betűt akarunk tenni, úgyhogy az a mosó- és fehérítőszer hatására se tűnjék el, különleges tintát kell készítenünk. Összekeverünk 11 sulyrész pokolkövet, 22 rész szalmiákszeszt, 22 rész kristályos szódát, 50 rész arambérgát és 15 rész desztillált vizet s a fehérneműre a megfelelő jelet felrajzolva, azt forrón átvasaljuk.

Fehérneműre való kézimunka-mintát vasalással is lehet sokszorosítani. A mintát glicerines tintával átrajzoljuk és a még nem száradt nyomtatot viasz vagy sellak porával hintjük be, amelyet előzőleg valamely növényi festékkel színesítünk. A nyomtatot ezután meleg helyen megszáritjuk. Száradás után a mintát fehérneműre, vászonfelére helyezve, vasalással sokszorosítani lehet.

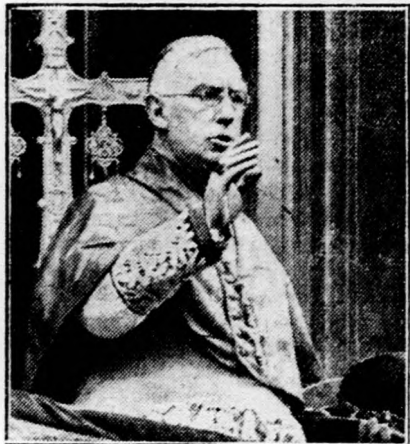
KÁNYA TERÉZ

Ételreceptek

Csontleves. Fél kiló csontot vízben egy óráig főzünk, azután beleadunk fél kg levestörséget, egy hagymát, pár szem borsot és mint a husleves, lassan főzzük. A levest apróra vágott és zsirban megpirított sárgarépalával színesítjük, majd leszűrjük és 2 deka habosra kevert zsirból, 10 deka buzadarából, 2 egész tojással daragaluskát főzünk bele.

Dióskifli. 5 deka zsírt habosra keverünk s 2 deci tejből áztatott élesztővel, 20 deka liszttel, egy kis sóval és cukorral hóllyagosra keverjük, mint a fánkot. A tésztából kifliket formálunk, diótöltelékkel megtöltjük, majd egy kockacukrot sötétsárgára pirítunk, kanál vizet adunk és tojás helyett ezzel kenjük meg a kiflit, morzsás cukorral megszórvva.

Farsangi fánk. 5 deka vaját 5 deka cukorral habosra keverünk, hozzáadunk 1 egész tojást, 2 sárgáját, 1 deka tejből kelesztett élesztőt, kevés sót, fél kiló lisztet és esetleg még kevés langyos tejet, hogy jól verhető tészta legyen belőle. Langyos helyen megkelesztjük, majd lisztezett deszkán egyszer egymásra hajtjuk, kinyújtjuk, fánksgaggatóval kivágjuk és megkelesztve, forró zsirban lassan kisütjük.

Bourne bíboros érsek,

az angol római katolikus egyház feje,
január hó elsején meghalt.

H I R E K

Kozma Miklós kitiintetése. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére vitéz *leveldi Kozma Miklós* miniszteri tanácsos, felsőházi tagnak, a *Magyar Távirati Iroda* elnökgazdájátjának, a közelet terén szerzett érdemei elismerésül a *II. osztályú magyar érdemkereszt*hez a *csillagot adományozta*.

Petőfi emlékezete szülővárosában. *Petőfi* Sándor születésének százötvenkettedik évfordulóját a helyi és környékbeli társadalom impozáns részvételével ünnepelte meg december hó 31-én *Kiskőrös*, a költő szülővárosa. A nádviskót, amelyben a költő bölesdjét ringatták, a régi és új *Petőfi-szobrot*, a költő anyjának, az egykori *kiskőrösi* mészárosmesternek emlékezetét hirdető márványtáblát, ugyszintén *Petőfi* dajkájának sírelméket már a kora reggeli órákban felvirágozták s a költő szülőházát felbogdították. Délelőtt az evangélikus templomban hálaadó istentiszteletet tartottak, amelyen nagyszámu közönség vett részt. Este a társaskörök hódoltak a költő emlékének. Éjfélkor a város közönsége *lampionos menetben* *Petőfi szülőházához* vonult, ahol a helyi társadalmi egyesületek tartották meg hagyományos szilveszteri *Petőfi-ünnepélyüket*.

Névváltoztatás. *Petrovics* György dr., Makó város országgyűlési képviselője, és fia, Gábor, családi nevét a belügyminiszter *Makay* névre változtatta át és megengedte hogy családi nevét saját személyére nézve *Makay-Petrovics* alakban használhassa.

Gazdalfjak országos kongresszusa Hódmezővásárhelyen. A *hódmezővásárhelyi gazdalfjak országos kongresszusát* január 12-én és 13-án fogják megtartani. A kongresszussal egyidőben a tápéi „*Gyöngyösbokréta*” az alföldi népszokásokat fogja bemutatni és a MANSz vásárhelyi kiállítását rendez. A kongresszuson a megnyitóbeszédet *Lázár Dezső* gazdasági főtanácsos tartja. Ünnepi beszédet *Farkas Béla* dr. főispán mond. Az előadások sorában *Gesztelyi Nagy László* dr. a tanyai ifjuság kérdéseiről, *Kiss Károly* a tanyai ifjuság iskoláztatásáról, *Szekeres László* dr. a Faluszövetség munkájáról, *Szathmáry Dezső* dr. a magyar földbirtokpolitikáról, *Simándy Béla* az egykéről értekezik.

Örnaggyá léptették elő a cseh külügyminisztert. Masaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke, a hadügyminiszter előterjesztésére közlegényből örnaggyá léptette elő a prágai 5. gyalogezred *Benes* Ede nevű tartalékos közkonatánját. Az újdonsült örnagy nem más, mint *Benes* külügyminiszter, aki az idén kapta volna meg a végelelőcsátó levelét, de kérte, hogy továbbra is tartásák meg a tartaléklállományban, mire *örnaggyá léptették* elő.

Kép a budapesti gyilkos bankmerény-letről.

A három halott közül az egyik: *Benyák József* kifutófiu.

Érdekes ötlet a részegeskedés leküzdésére. A *gyergyószentmiklósi* tanács a maga nemében egyedülálló rendeletet hozott. Összeíratta a közismert részegeskedőket és azok nevével a *vendéglőkben és kocsmákban feltűnő helyen kifüggesztette*. A kocsmárosokat szigorú leírathat figyelmeztették, hogy italmérési engedélyüket azonnal megvonják, ha a *felete-listára helyezettek közül bárkinek italt mérnek ki*.

Köszönetnyilvánítás. Ez uton köszönöm meg azokat a szíves leveleket, melyeket Magyarország körüli utamra való készülődésem alkalmával *Misák Ferenc, Takács Rezső, Molnár Ferenc, H. Papp Mária, ifj. Csikány Sándor, Szabó Lajos, Furka András, Csányi József, Szilágyi Ferenc, Szerető Sándor, Bálint János, Kapornok Gyula, Csörgei István és Szilágyi Magda* költőtársaim küldöttek hoztam. Egyben tudatom, hogy érkezésem pontos idejét majdan közölni fogom. *Ragyogó-Lőrinc Pál (Budapest)*.

Vérért adta férje megmentésére. *Pap István* földműves a napokban súlyos betegesen szállították a nagykiréndi kórházba, ahol állapota annyira romlott, hogy a sebészfőorvos megállapítása szerint csak *vérátömlesztéssel* lehetett segíteni rajta. A beteg ápolónője ezt elmondotta *Papp István* fiatal feleségének, aki azonnal jelentkezett a főorvosnál és felajánlotta ura megmentésére a saját vérért. A főorvos nem akarta elfogadni a gyenge testalkatú asszony ajánlkozását, de ez addig könyörgött, amíg az orvos végrehajtotta a *vérátömlesztést*. A *hűségű asszony vére segített a betegnek, aki egészségesen hagyja el a kórházat*.

Alkalmazást keresnek: 43 éves földmives vagyok. *Feleségemmel* és sógorommal együtt elvállalnék házfelügyelőséget, kisebb birtok megdolgozását, gyümölcsös- vagy szőlőkezelést, esetleg irodaszolgái munkát. *Cim: T. Papp Antal, Alsóvadász, Jamoszdí-u. 284. sz.*

Technológián vizsgázott gépjárművezető (sofför), traktorkezelői vizsgát végzett géplakatossegéd állást keres, fizetés nélkül is. *Cim: Drexler Jenő, Esztergom, Andrássy-u. 8.*

Kereskedőségét, három évi szolgálata után vidéki „Hangya”-üzletnél szabadult fel, állást keres; katonaviselt; 24 éves; elmegy esetleg kaucióval üzletvezetőnek vidékre is. *Cim: Velencei Pál, Szécsény.*

Észét veszítette a sok kivégzéstől. *Ivanov* hóhér, az orosz rendőrség rettegelt itéletvégrehajtója megőrült. A hóhérnak az utóbbi hetekben olyan sok kivégzést kellett végrehajtania, hogy idegei felmondták a szolgálatot. *Ivanov* hóhért egyelőre öthónapos szabadságra küldték, amelyet a krimi felszígét egyik idegyógyintézetében tölt.

Az életbiztosítás

Az öreg *Kohn* elmegy egy biztosító-intézetbe és bejelenti, hogy életbiztosítást akar kötni.

— Hány éves? — kérdi tőle egy tisztviselő.

— Kilencvennyolc.

— Sajnálom kérem, de ilyen korban már nem kötünk biztosítást.

— Azt nagyon rosszul teszük, — mondja *Kohn* — saját magukat károsítják meg velem.

— Hogy-hogy?

— Mert ha megnéznének egy statisztikát, látnák, hogy ebben a korban halnak meg a legkevesebben.

GAZDATUDOSÍTÓ

Szövetkezetet alakítanak a fertőméri zöldségtermelők

A fertőméri községek zöldségtermelői *Östör József* országgyűlési képviselő kezdeményezésére értekezletet tartottak. *Östör* indítványára az egybegyűltek elhatározták, hogy a *kivitel megszervezésére megalakítják a Fertőmelléki Gazdálkók Szövetkezetét*.

Szállítási kedvezmények takarmány-cikkekre

A MÁV a kereskedelmi minisztérium utasítására január elsejei hatállyal megszólított tengerinél és olajpogácsánál 20 százalékos, a buza- és rozskorpanál pedig 25 százalékos szállítási kedvezményt nyújtott. A gyakorlatban ez annyit jelent, hogy egy máza morzsoló tengeri fuvardíja például 100 kilométeres távolságnál 99 fillérről 79 fillérré, 200 kilométernél 153-ról 123, 300 kilométernél 198-ról 158, 500 kilométernél pedig 253 fillérről 203 fillérré csökkent. Szállítási kedvezmény jár még répaszeletre.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Remélhető-e a rádiódíj le szállítása, a mezőgazdasággal foglalkozók részére? 2. Mik voltak a terméseredmények 1934-ben? (Kelepec, 11/b.) — **Felelet:** 1. Amíg a gazdasági helyzet nem javul, nem lehet remélni, hogy a posta ármérséklést léptessen életbe. 2. A terméseredmények a következők: buza 16,723.303; rozs 5,130.306; árpa 4,469.872; zab 2,208.729; tengeri 21,016.710 méter-másza.

Kérdés: A répa földemre a trágyát most hordtam ki s ha most szántok, kell-e újra tavasszal a vetés előtt? (F. S., Fülöpháza). — **Felelet:** Mielőbb szántsa alá a trágyát! Tavasszal, amint csak rá lehet menni a földre, azonnal el kell azt simítani, amely után — ha csak a föld vetésig nem gazlott ki erősen vagy nem tömődött össze tulságosan a sok téli csapadéktól — rendes körülmények közt ismételt fogasolással lehet előkészíteni a talajt a vetésre. A kigazolt földet tárcsázással is megtisztíthatjuk; a tavaszi szántást feltétlenül kerüljük!

Kérdés: Hasznos-e a szántóföldön júliusban a tarlót 6 centiméterre lebuktatni, szeptemberben 15 cm és novemberben 20 cm mélyen megszántani? (B. S., Szaporca). — **Felelet:** Feltétlenül hasznos.

Kérdés: Mivel és hogyan lehet a gabonarakaróból a zsisiket kiirtani? (K. P., Kunágota). — **Felelet:** A gabonazsisik régi irtási módjai: a kamra alapos kitisztítása, az összegyűlt szemét elégetése, a gabonagarmada gyakori átlapátolása, a falak repedéseinek betapasztása. Legmodernebb módszer: a magtár szénkénegezése, de ez csak ott viheto keresztül, ahol a helyiséget hőzágmentesen el lehet zárni. Ha ez nem történhetik meg, akkor a mérges gáz elillan, még mielőtt a zsisikeket megölné.

Kérdés: 1. Kapható-e könyvalakban a „Budvári lakodalom“ és „Az utolsó Csomád“ című regények? 2. Mikor lesz e mese pályázat eredménye kihirdetve? (G. L., Bősárkány). — **Felelet:** 1. Könyvalakban nem jelentek meg. 2. A közel jövőben.

Kérdés: 3000 korona értékű hadikölcsön kötvényem van, várható-e ennek valorizációja? (909. sz. előfizető). — **Felelet:** Igen. Csak a valorizáció időpontja bizonytalan.

Kérdés: Hol árusítanak Pesten használt kerékpárokat? (Ifj. A. P., Alberti-Isra). — **Felelet:** Használt kerékpár eladásával foglalkozó kereskedőt nem ismerünk, ilyen kerékpárt a Telek-i-teri ócskásoknál vásárolhat, ha alkalomadtán feljön Pestre. Egyébként, ha jó, olcsó és új kerékpárt akar venni, úgy forduljon lapunkra való hivatkozással Láng Jakab és Fia céghez, Budapest, VII., József-körút 41., ahol kedvező részletfizetési feltételek mellett is vásrolhat.

Kérdés: 1. Községünk legelőjét gyümölcsfákkal szeretnénk beültetni, hol kaphatunk kedvezményes áron gyümölcsfajcsemeteket? 2. Van-e dallal és zenével foglalkozó folyóirat és hol van a kiadóhivatata? (J. L., Debréte). — **Felelet:** 1. Forduljanak a földmivélségi minisztérium kertészeti osztályához, ahol kedvezményes áron kaphatnak csemefákat. Cím: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz. 2. A lap címe: „Dalos

újság“, Szolnok, Súlyom-u. 1., megjelenik havonként. Előfizetési ára egy évre 5 pengő.

Kérdés: Nyertek-e az államsorsjátékon a 133.849. és 71.455. számú sorsjegyen? (E. B., Székesfehérvár). — **Felelet:** Nem.

Kérdés: Mi a lakcíme Székács Elemérnek? (Cs. K., Szenkírdűszabadja). **Felelet:** Budapest, V., Falk Miksa-utca 13., I. emelet.

Kérdés: Földmérőskor a jelzőkarót rossz helyen tűzték le s így a mérőskor az én földemből is elmértek egy darabot. Hová forduljak segítségért? (909. sz. előfizető). — **Felelet:** Az a kérdés, hogy az eljárás milyen stádiumban van, mert ha az új kimérést jogerősen befejezték s a térképeket elkészítették, akkor már csak perrel lehet a szomszéd határának igazítását kérni. Közölje tehát, hogy a földmérési eljárás hogy áll s akkor tudunk végleges választ adni.

Kérdés: Községünkben azt mondták, hogy az adókat minden negyedévben, vagyis febr., máj., aug., nov. 15-én be kell fizetni, különben már november 16-án végrehajtják az embert. Igaz-e ez a szigorú utasítás? (F. B., Jásztelek). — **Felelet:** Az adókat tényleg negyedévenként kell fizetni, azonban az állandó gyakorlat az, hogy földmives embereknel a termény betakarításáig a végrehajtási eljárást nem teszik folyamatba.

Kérdés: Egy kisgazda mennyi jövedelem után köteles adót fizetni. Mennyi jövedelem adómentes a családfő, feleség és egy-egy gyermek után? (Jánosalmi Ker. Szoc. Egyesület). — **Felelet:** A jövedelemadót a családfő az egész család jövedelme után fizeti. Azonban nem esik jövedelemadó alá a feleségnek és a gyermekeknek az a jövedelme, amely fejenként évi 600 pengőnél nem több. Az, akinek az évi jövedelme az 1000 pengőt meg nem haladja, jövedelemadót fizetni nem tartozik.

Kérdés: Szőlőm mellé milyen távol-ságra szabad ültetnem az elősövényt? (F. S., Fülöpháza). — **Felelet:** Szőlőjében az elősövényt a mesgyétől 50 cm-re ültetheti, míg fáknál őszibarackot egy méternél, meggyet, szilvát, mandulát 2 méternél, almát, körtét, kajszint és cseresznyét 3 méternél, diót és erdei fákát 7 méternél közelebb ültetni nem lehet. 2. Előfizetői száma: 7752.

Kérdés: 1. A szomszéd házhely eladó az udvarom előtt, ha megveszem, kiadhatom-e a szolgalmi utat a két belső lakónak, hogy egy uton járjanak? Az én udvaromban és a szomszéd udvarban belső lakó van. Ha megfelelő utat kihagyok, bele kell-e nekik egyezniük? 2. Van egy darálógépm, amelyen lucernát, tengerit lehet őrlni. Szedhetek-e vámot az őrleményből, mivel nincs engedélyem, sem pedig forgalmi adó alá nem esem? (M. J., Bata). — **Felelet:** 1. A tényállás pontos ismerete nélkül nem tudjuk elbírálni, hogy és mint kell a belső lakónak az utatszolgalmat engedélyezni. Mindenesetre próbáljon velük békésen meg egyezni s ha ez nem sikerülne, úgy egy pontos vázlatrajzot készítsen s annak kapcsán magyarázza el a tényállást s akkor tudunk csak tanácsot adni. 2. Ipsarszerűen nem őrlhet, azaz díj vagy vám ellenében nem őrlheti meg másnak a terményét. Ez azonban nem jelenti azt, hogy szórványos esetekben rokonoknak, vagy jóbarátoknak szíveségből ne engedje meg a darálást. 3. Előfizetői száma: 8462.

Kérdés: Traktort vásároltam váltóra és most a kamatokat nekem kell fizetnem. Tartozom-e megfizetni a rám kiszabott 8% kamatot, vagy rám is érvényes-e az 5%-os kamatfizetési kedvezmény? (P. J., Tarnaméra). — **Felelet:** Ha Ön több, mint felerészben mezőgazdaságból, vagy mezőgazdasági munkából tartja fenn magát és azt az előjáróságot által kiállított bizonyítvánnyal is igazolni tudja, úgy a törvényes rendelkezések értelmében 5%-nál magasabb kamat Önrel szemben fel nem számítható.

Kérdés: Szomszédomnak több szőlőfüzfája van közvetlenül a mesgyén s ez sokat árt mindenféle vetésnek. Kivetelhetem-e a fák kivágását? (B. S., Szaporca). — **Felelet:** Ahhoz ragaszkodhatik, hogy a fák ne nyuljanak át az Ön földjére s ha a szomszéd felhívására záros határidőn belül le nem vágja azokat, úgy joga van magának azokat levágni és a lenyesett ágakat meg is tarthatja.

Kérdés: Kivételek nélkül mindenki elveszti-e a védettségét, aki 1935. évi január 1-ig nem tett eleget adófizetési kötelezettségének, még akkor is, ha elemi csapások érték? (Egy érdeklődő). — **Felelet:** Törvényes rendelkezés van arra nézve, hogy ha valaki, mint védett birtokos a hitelezővel szemben fennálló kötelezettségeinek eleget nem tett, úgy azért kivételes esetekben a bíróság halasztást adhat 1935. évi szeptember hó 30-ig, azonban az adófizetés elmulasztása esetén ilyen kedvezménynek helye nincsen.

Kérdés: 10 holdon aluli földem van. Az adót befizettem mégis utána. Jogom van-e az így befizetett adót az 1935. évre beszámítani? (V. J., Pellérd). — **Felelet:** Akinek egy községben levő ingatlan a tíz holdat meg nem haladja, földadót 1934. évre nem tartozik fizetni. Ha mégis kifizette, ez javára irandó, azonban ezt mégis jobb megkérvényezni.

Kérdés: 1. Kell-e nekem vagyonadót fizetnem, holott annak idején, körülbelül 1921-ben a vagyonváltásodot egyszerre pontosan megfizettem? 2. Nővéremnek két község határában fekszik az a bizonyos földje, amely után a vagyonadót kivetették. Jogos-e az? (G. K., Ostffyasszonyfa). — **Felelet:** 1. A vagyonadó egészen független a vagyonváltástól s azt mindenki köteles fizetni, akinek vagyonadó alá eső vagyona van. Az sem lényeges a vagyonadó kivetése szempontjából, hogy a vagyon tárgyát képező ingatlan két község határában fekszik.

Kérdés: 1. Szántóföldem mellett az 1900. évben a szomszédom egy kőfalat építtetett. Ezt a szomszédos telket most az új tulajdonos újra felmérte és azt mondja, hogy a kőfalon túl is, még az ő földjéből 3 méter van s hogy a kőfalat annak idején rossz helyre építették. 34 év elteltével, még ha benne is volna az a három méter, tulajdonjogot tarthat-e rá szomszédom? 2. Szomszédom a lakásán a földemre néző oldalon ablakot vágatott, ami ellen én tiltakoztam. Jogos volt-e a tiltakozásom? (V. K., Gyöngyös). — **Felelet:** 1. Ha Ön, illetve az Ön jogelődje a kérdéses ingatlan 32 évig békésen birtokolta, úgy azt elbirtokolta s a szomszédnak már joga nem lehet hozzá. 2. Ami az ablaknyitást illeti, erre a kérdésre csak akkor tudunk feleletet, illetve tanácsot adni, ha a pontos tényállást ismerjük, mert így nem tudunk hozzászólni a kérdéshez.

Kérdés: Hagyatékfelvételnél az ingatlant 3500 pengőre becsültük, de a jegyző ezt kevésnek találta és 67000 pengőre becsülte. Ezt a becsülést az adóhivatalnál megfellebbezték s az 4000 pengőben alapította meg értékét. Köteles vagyok-e a közjegyzői illetéket 7500 pengő után fizetni? (Sz. I., Hollókő). — **Felelet:** A közjegyző díját maga állapítja meg, ez ellen azonban a járásbírósnál felszólalhat. Menjen el tehát a járásbíróra és ott érdeklődjön meg, hogy a közjegyzői díj tekintetében történt-e valami döntés. Ha igen, úgy feltétlenül jogos az az álláspontja, hogy a közjegyző is csak 4000 pengő után számíthatja fel az illetéket. Ha azonban a hagyaték át van adva és a közjegyzői díjmegállapítás jogerős, úgy nincs más hátra, mint meg kell fizetni a közjegyző díját.

Kérdés: 1. Jóságom a szomszéd földjére ment legelni. A mezőőr bejelentett és noha a tulajdonos nem kívánta a kárterítést, mezőrendőri kihágásért mégis 10 pengőre ítélték. Jogos volt-e ez a kitérés? 2. Köteles-e a mezőőr odamenni, ha valaki a tilosban legette? 3. Köteles-e a mezőőr mindenkit bejelenteni, aki a tilosban legette? 4. Mennyi időn belül köteles bejelenteni a mezőőr, hogy a tilosban legettek? 5. Köteles vagyok-e elfogadni a mezőőr állítását? 6. A szőlőlaskertem mellett dűlőt van. A tulajdonosi szomszédom az élővénnyt tavasszal kitérte, ami pedig nem égett el, az most baltával kivagdosta. Tetten még egyszer sem értem. Most a szántásnál a sövény helyén fordul az ekével és az utat is a sövény helyén akarja vezetni. Mit tegyek? 7. Telkem mellett malomdörök húzódik. A molnár mindig háborgat, hogy a határ nem ott van, ahol én gondolom. A felmérés szerint azonban az tűnt ki, hogy a víz annyira elmosta a földet, hogy sok helyen a telkem határa már a meder közepén van. Követelhetem-e a molnártól, hogy az árkot tegye ismét jó állapotba és ahol kiszélesedett, ott szűkítse újból össze a meder szélét, a partot pedig fonja be rőzsével, mert a kertem mindig fogy a vízmosástól. (K. B. F., Baranyamegy). — **Felelet:** 1. Jogos volt. 2. Igen. 3. Igen. 4. Egy-két nap alatt. 5. Ön nem köteles elfogadni a mezőőr bemozdását, hogyha annak ellenkezőjét bizonyítani tudja. 6. Ha bizonyítani tudja az ellenkezőjét, úgy a mezőőr valomással ellentétben is bizonyíthatja igazát. 7. Órizzze vagy őriztesse a sövényt s ha egyszer rajtakapja a szomszédját és bizonyítani tudja, hogy ő volt a tettes, úgy a bíróságnál kérhet oltalmat. Ugyanez vonatkozik a szántásra is, azzal a különbséggel, hogy más nem szánhatja el, csak a szomszéd és ebben az esetben még rajtakapás sem szükséges. 8. Ha hiteles az Ön megbízottjának a mérése, úgy követelheti a malom tulajdonosától, hogy az árkot az eredeti helyére állítsa vissza, illetve amennyiben azt kiszélesítette, annyira szűkítse meg újból. Ha ezt a malom tulajdonosa szépszerével nem hajlandó megtenni, úgy a bíróságnál per útján kereshet orvoslást.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. J., Pellérd. Beeski Hermann fényképész címe, Budapest, VII., Nefeletjs-u. 21., földszint 2. — V. J., Harsány. Forduljon levélben a belügyminisztérium hadikölcsonsgélelyezési osztályához és kérje ügyének sürgős ellátását. Cím: Budapest, I., Vár, Országház-u. 30. sz. —

L. P., Kondorfa. Gyár nincsen. Gép nem kapható. — T. G., Somogyvisonta. Kérjen árajánlatot a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől, Budapest, V., Alkotmány-u. 29. A másik kérdésére lapunk jövő heti számában, a Tanácsadó rovatban válaszolunk. — T. M., Szakes. Olvassa el „V. J., Harsány”-nak adott leveletünket.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935. január hó 8-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 68 fillér; régi egyforintos 90 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 34 pengő 50 fillér; 10 koronás 17 pengő 20 fillér; Napoleon-arany 34.15—34.35 pengő.

14 karátos lörtarany (gyűrű, karperrec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 75 fillér.

Szinarany kilogrammja 5890—5925 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 90 pengő.

T R É F Á K

Találás kérdés

— Lehet-e egy ember egyidejűleg két helyen?

— Nem.

— De igen, lehet.

— Hogyan?

— Például két nadrágszárban.

Kedélyes bucsu

A betörő otthon összepakolja szerzőségeit és elbucsuzik a feleségétől. Az asszony az ajtóból még utánaszól: — Aztán nehogyan megint három évig kimaradj nekem, mint legutóbb!

A magas völégény

Azt mondja az egyik leány a másiknak:

— Nem értelek téged, hogyan mehetsz férjhez ehhez a póznához. Hiszen a völégényed kétszer magasabb nálad.

— Nem tesz semmit, — legyint a másik — ha majd a felesége leszek, úgyis összehuzza magát.

Az attól függ...

Egy szenvedélyes horgász feleségétől megkérdezte a napokban valaki:

— Mondd kérlek, türelmes ember a te férjed?

— Az attól függ — hangzott a válasz — hogy horgász-e, vagy az ebédet várja!

Az „ülés“

— Hogy van, öregem?

— Köszönöm, parlamentnek érzem magam.

— Hogy-hogy?

— Nagynehezen elérte az ügyvédem, hogy január közepéig az én ülésemet is elhalasszák.

Gyermekszáj

Kohn Mórka Grünéknél volt látogatásban és mikor hazajött, büszkén meséli anyjának, hogy mennyire megdicsérték őt Grünék.

— Mit mondtak? — érdeklődik boldogan Kohnné.

— Azt mondták, hogy nem értik, hogy lehet neked, meg a papának egy olyan szép gyerekük, mint én.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

a
19 éves

(Beküldte Papp Imre Szentesről.)

2. Szórejtvény.

Adolláris L L L L L

(Beküldte Wilhelm Károly Felsőmocsoládáról.)

3. Szórejtvény.

testrészt i dolog

(Beküldte Békefi László Zalaokpányról.)

4. Szórejtvény.

glóbus
szaladó

(Beküldte Ujvári Sándor Szeged-Felsőtanjáról.)

5. Szórejtvény.

szül ET i gyanu
(2 = 1)

(Beküldte Csatári Mihály Rétszilasról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt az 5-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A múlt évi 50-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Barbár.** 2. Szórejtvény: **Nincsen.** 3. Szórejtvény: **Alföld.** 4. Szórejtvény: **Regény.** 5. Szórejtvény: **Tréfa.**

Megfejtették: Papp Imre, Faragó Károly, Kopács István, Jakab László, Vezér Emil, Kovács Bálint, Günther Ferenc, Vargha Anna, László József, Kerék Márton, Szilágyi László, Békeffy Pál, Illés Pál, Nagy Ilona, Szücs Ferenc, Márkus Gizella.

Jutalomkönyvet nyertek: **Jakab László** (Debréte) és **Faragó Károly** (Bócsa.)

A múlt esztendei 51—52-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. JANUÁR 13—19.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap I. 13

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-terti templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11—12.15: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból; mondja P. Bangha Béla dr. Jézusársasági házfőnök. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjainál alakult zenekar; szórakoztató zene. Szünetben: „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek. 15.10: 1) „A prémyultenyésztés jövedelmezősége”. Léhránt Odön előadása. 2) „Hogyan vehetjük detektoros készülékkel Budapest II. mezőgazdasági hírszolgálatát”. Zakariás János előadása. 16: Zenedélután Hubay Jenő dr. palotájából. 17.45: „Kuruc-sors”. Rexa Dezső előadása. 18.20: Szarvas Klári hárfázik. 18.50: „Az apostol”. Tormay Cécile előadása. 19.30: Feleki Rezső énekel, zongorakísérettel. 20: Színműelőadás a Stúdióban. „A vén gazember”. Színmű 3 felvonásban. Mikszáth Kálmán regényének felhasználásával írta Harsányi Zsolt. Utána: Hírek. stb. 22.10: Magyar Imre és cigányzenekar. 23.15: Mándits jazz-zenekar. Orbán Sándor énekszámával. 0.05: Hírek.

Hétfő 14

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A lochnessi szörny és más állattörténetek régi kalendáriumból.” (Felolvasás.) 10.45: „Mai kis lexikon.” (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Tokaji András gondolkodik, zongorakísérettel. 12.40: Hírek. 12.55—14.15: Állatvilág Zeneesk Szímfőnöki Zenekara. Közben: Időjelzés, stb. 14.40: Hírek. stb. 16.10: „Olvasunk együtt.” Németh László előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Bertha István szalonzenekara. 17.55: „Utikalauzok.” Clementis Ervin dr. előadása. 18.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A niurnbergi mesterdalnokok.” Dalmű 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richard. Az I. felv. után: Kilián Zoltán előadása. A II. felv. után: Hírek. stb. Az előadás után: Rácz Béla cigányzenekarának muzsikája. Antók Ferenc énekszámával. 0.05: Hírek.

Kedd 15

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Hátsó-India őserdejében.” (Felolvasás.) 10.45: „Divatújdonságok.” (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Nyári Rudi cigányzenekara. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Fóthy Ida zongorázik. Pál Ilonka énekel, zongorakísérettel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt

műsoros délutánja. 18.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. 19.35: „A diplomáciáról.” Rudnay Lajos követ előadása. 20.10: Pusztai Sándor énekel, zongorakísérettel. 20.55: Hírek. 21.15: Hanglemezek. Utána: Időjárásjelentés. 22.10: A bécsi rádióállomás Európa-hangversenye: „Kedélyes bécsi muzsika.” Közben: Rádió a rádióról. 0.05: Hírek.

Szerda 16

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Intelem a gazdákhöz és mesteremberekhez a XVIII. században.” (Felolvasás.) 10.45: „Csokonai műfordításából.” (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szikla Adolf énekítője. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Galilei.” Sztrókay Kálmán előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Esti világitás.” Nádai Pál előadása. 17.30: Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik. 18: Olasz nyelvoktatás. 18.30: Pataki Vilmos jazz-zenekara. 19.10: Kosztolányi Dezső előadása: „Pázmány beszédei.” 19.30: Vas Henrik és Zerkovitz Béla szerzeményei. Előadja Dobos Annie és Felkete Pál. Kiséri a Mándits-jazz-zenekar, Vas Henrik és Polgár Tibor (zongora). 20.50: A svájci népzene ismertetése. 21: A berni rádióállomás műsorának közvetítése: „Svájci népzene.” 22: Hírek, stb. 22.20: Pertis Jenő cigányzenekara. 23.15: „Havi szemle” olasz nyelven. Otthik György dr. előadása. 23.30: Fejes János szalon- és jazz-zenekara. 0.05: Hírek.

Csütörtök 17

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Kisfaludy Károly elbeszéléseiből.” (Felolvasás.) 10.45: „Egészségügyi kalendárium.” (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hidy-Gyulai Mária hegedül, zongorakísérettel. 12.30: Hírek. 13—14.15: Varga Imre magyar nótákat énekel Bura József cigányzenekara kísérettel. Közben: Időjelzés, stb. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Negyvenezer szó óránként” Pollák Antai előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Az okszerű takarmányozás. XI. rész”. Zajtay Artur dr. előadása. 17.35: Charles Gaudriot szalonzenekara. Kalmár Pál énekszámával. 18.25: Angol nyelvoktatás. 19: A Nyiregyházi Tiszviselő Dalkör hangversenyének közvetítése a nyiregyházi Városi Színházból. 20.40: „Az ügyeségről.” Huszár Károly (Pufi) csevegése. 21.15: Hanglemezek. Közben: A rádió küllügyi negyedőrája. 21.50—22.20: Hírek, stb. 22.40: A Mária Terézia I. honvédelmi miniszter zenekara. Szünetben: Henry Jean Dutotl franciayelvű előadása. 0.05: Hírek.

Péntek 18

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszervi apróságok.”

(Felolvasás.) 10.45: „Ifjúsági közlemények.” (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szmirnov Szergej balalajkazenekara. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Sovinszki-Karnóczy szalon- és jazz-zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfőnöke: „A gazda és a törvény.” 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Rezi, a vállalkozó örök panasza.” Raith Tivadar dr. előadása. 17.35: Berend Endre szalonzenekara. Közben: Munkástérlő. 18.30: A szalonzenekar műsorának folytatása. 18.55: „A balatoni jégvitorlázás.” Hovszky János és Benacsék Jenő párbeszéde. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Tosca.” Melodráma 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Puccini. Az I. felv. után: Sportközlemények. A II. felv. után: Hírek. Az előadás után: Időjárásjelentés. Majd: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál. 23.15: Heine mann Ede jazz-zenekara. 0.05: Hírek.

Szombat 19

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Tábori posta 1915-ből.” (Felolvasás.) 10.45: „Mit nézzünk meg vasárnap?” (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Schwarz János és fia különleges hangszereken játszanak. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Ezermesterműhely.” Ifjúsági felőra. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Az autózvezető és a gyalogjáró.” Dárdai-Abriani Dezső előadása. 17.30: Frits Miklós gitározik. 18.10: „A rövidhullámok a gyakorlatban.” Zakariás János előadása. 18.45: Szórakoztató zene. 19.15: „Flóra és a tricikl.” Németh Károly előadása. 19.45: Színműelőadás a Stúdióban: „Aranyigazság.” Falusi életkép hat színben. Irta Lukács István. 21.30: Hírek, stb. 21.50: Szalonzene. 22.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, I. 13., 14—15: Magyar nóták. 15.15—16: Hanglemezek. 16.05—17.10: Kantonzene. 17.15: Előadás. 19.40: Előadás. 20.20—21.25: Komoly zene. 21.30: Hírek. 21.50—22.30: Jazz. — Hétfő, I. 14., 18.10: Előadás. 18.45—19.30: Hegedű. 19.35: Előadás. 20.05—20.45: Hanglemezek. 20.50: Hírek. 21.10—22: Cigányzene. — Kedd, I. 15., 18.15: Mezőgazdasági felőra. 18.50—19.25: Ének. 19.30—20.35: Cigányzene. 20.40: Hírek. 21—21.40: Ének. — Szerda, I. 16., 18.05—18.25: Jazz. 19—19.45: Zongora. 20: Előadás. 20.35—21.35: Komoly zene. 21.40: Hírek. — Csütörtök, I. 17., 16.45—17.40: Hanglemezek. 18.20—19.40: Komoly zene. 19.45: Előadás. 20.10—22: Komoly zene. 22.05: Hírek. — Péntek, I. 18., 18.05—18.45: Komoly zene. 18.50—19.40: Cigányzene. 19.45: Előadás. 20.20—21.40: Fuvós zenekar. 21.45: Hírek. — Szombat, I. 19., 18.15—18.40: Könyvűz muzsika. 18.50: Mezőgazdasági felőra. 19.55: Előadás. 20.40—22: Karónek. 22.05: Hírek.

Petróczi hadnagy

3 KIS REGÉNY ✧ Irta: MÉZES JÁNOS

A morvát elviszik. A király fejét csóválja és halkán szól oda Kinizsinek:

— Ezt a legényt nekem adod.

— Ha huszárt csinál felséged belőle.

A nemes ifjak halkán sugnak össze:

— Megint egy Kinizsi!...

II.

Bécs városa már másfél évnél több ideje a hatalmas Corvin birtokában volt s körötte Bruck, Kahlenberg, Korneuburg a magyar király sasfészkéi.

A nagy európai szövetezések megindultak. A német választófejedelmek irtóztak attól, hogy vezérük Mátyás legyen. Frankfurtban sietve Miksát választották római királlyá s harmincegyezer fegyveres kiállítását határozták el. Mátyás a cseh, a francia király és az olasz tartományok szövetségét akarta nyélbeütni.

De közben az osztrák hadjáratot is folytatnia kellett.

A bécsujhelyi kudarc erős rést ütött a tekintélyén. Szapolyai István nádor két év óta hiába ostromolta ezt az erődöt, pedig Mátyás minden nélkülözhető hadseregét rendelkezésére bocsátotta.

Végre személyesen állt a sereg élére. Megvívta Laa, Recz, Eggenburg városokat s 1487 tavaszán Bécsujhely alá érkezett.

A nádor mentegetődzött:

— Nem megy, felséges uram, akármit csinálók.

Mátyás indulatlan dobbantott:

— Mennie kell! Tanulhattál volna tőlem, ahogy én vettem be Bécsset. A környéktől kellett volna először elvágni ezt a fészket. Ugy, amint én tettem.

— Akkor is kemény dió lesz, felséges uram!

— De feltörjük!

Mátyás még azon az alkonyaton körüllovgolta a várat.

— Minden utat tökéletesen elvágatok. S ha az sem elég, árkot vonunk az egész város körül. Se ki, se be senki.

— Óriási munka az!

— Nem tart újabb két évig...

A nádor ajka megrándult, elérte a célzást. Szapolyai ezt többé meg nem bocsátotta Mátyásnak...

Az árok ásását néhány nap múlva meg is kezdték s Mátyás személyesen ellenőrizte a munka elvégzését.

Csak néhány lovas kísérte utján, köztük a fiatal Petróczi, aki a király apródja volt már akkor. A nádor köszvényével mentegetődzött, mire a király Budára küldte őt.

Bécsujhely azonban csakugyan kemény diónak bizonyult, Bécsset is felülmulta. Feneketlen pocsolyák és széles mocsarak szegélyezték nyugatról. És erősítést és élelmet is kapott erről az oldalról, Schottwien és Mürrzuschlach kapitányától. Az élelmet a mocsarak nádasain észrevétlenül lopták a várba.

A szemfüles Mátyásnak is hetek kellettek hozzá, amíg ezt a körülményt sejtteni kezdte. Akkor fokozott figyelemmel kísérte s ő maga ellenőrizte ezeket az utakat.

Gyönyörű májusi éjszaka volt, amikor Mátyás Bécsujhely nyugati környékét kémlelte, talán tíz főnyi lovas kíséretében. Köztük a fiatal Kanizsai, Rozgonyi, Perényi hadnagyok s a sor végén Petróczi apród.

A hold fényesen sütött s táncolt a csillagok apró szeme. A lovak néhol hasig is gázoltak a vízben s a lovasok ki sem látszottak a nádasból. Veszedelmes lélekvesztő ut volt az. A halál mesgyéje. Mátyás kedve szerint való.

Jobbra Bécsujhely, balra a nádas szélétől a Schottwien felé vezető ut. Ezt akarta megismerni és figyelni Mátyás. Igaz-e a gyanuja?

— Álljunk meg itt, fiuk! — mondta halkán. — Rögton jövök! Petróczi gyere velem! Itt leszünk a közelben.

Azzal már indult is. Balra vágott. De csak néhány lépésnyire mehetett. A nádasban, a mocsáron át, hevenyészett átjárót talált. Levert cölöpökön át vastag deszkákat.

— Helyben vagyunk — mormolta maga elé. Ez a titkos utjuk. Itt megállunk. Szólj a többieknek, jöjjenek közelebb.

Abban a pillanatban éles fütty hallatszott s mintha megmozdult volna a nádas, zörgés zajlott mindenfelől.

— Kelepecébe csaltak! — sugta Mátyás. — Előre, amerről jöttünk. Az az egy ut biztos csak.

A huszárok hangtalanul megindultak. Egyszerre hallják, hogy már ott is utjukat állják.

Mátyás int az apródnak:

— Szállj le a lóról és kémlelj előtünk, merre mehetünk!

— A lovatam itthagyjam? Nem lehetnek azok sokan, felséges uram, csak nagy zajt csapnak. Gyerünk előre, amily sebesen lehet. Én megyek elül!

Az apród szeme vadul villogott, mint a nádas lidérce. Elkapta a hu-

szárokat. A lovak nekiereszkedtek. A nád ropogott, zuzódott két felül, látzott a hajlásból, hogy a gyűrű záródni készül.

— Előre, fiuk! — harsant Mátyás hangja.

S kezdődött a vad iram, a küzdelem az életért.

Egyszerre lovasok mutatkoznak előttük, de ott már tisztás van, vége a mocsárnak.

— Vissza a nád közé! — hangzik az apród rekedt hangja. — Rögton jövök!

S neki vág a német lovasoknak, bele a biztos halálba. De átvágja magát, mint a villám az óriásfa törzsén s eltűnik a bámuló németek szeme elől.

Mátyás és kísérete balra usztat, a mély felé, ahol most legkisebb a veszedelem. A lovak lába már nem ér ott földet, uszva fujtatnak, kecmeregnek előre. De legalább egy időre biztonságban vannak.

— Hol lehet az apród? — kíváncsiskodik Rozgonyi. — Elfogják.

— Azt nem igen! — bizakodik Mátyás. — Hoz az még nekünk segítséget!

— Olcsón nem adjuk meg magunkat! — sötétlik el Mátyás arca. — Négyszöget csináljatok, hogy senki háta mögé ne kerülhessenek.

Nyugodtan helyezkednek el. Néhánynak a lova földet ér, a királyé is, a többieké uszkál ide-oda.

— Adjátok meg magatokat — kiált hozzájuk az egyik német tiszt.

— Abból nem esztek! — vágja oda dacosan a fiatal Kanizsai. — Jöjjetek ide, ha mertek!

— Mi ráérünk! — gunyolódik a német.

Valami rossz mordály süll el, prüszög, mint a kehes ember.

— No, no! — kacag Perényi hadnagy. — Még meglövöd magadat, barátom és belefulsz a vízbe.

(Folytatjuk.)

Vásárok jeqyzéke

Vasárnap, január hó 13-án: Állat- és kirakodóvásár: Cegléd (bizonytalan). Hódmezővásárhely, Debrecen.

Hétfő, január hó 14-én: Állat- és kirakodóvásár: Ape, Dévaványa, Dombvár, Egyek, Jászladány, Ócsa, Rétság, Szany, Szob, Tiszaluc, Verpelét. — Sertés- és kirakodóvásár: Ózd. — Kirakodóvásár: Tiszadob.

Kedd, január hó 15-én: Kirakodóvásár: Borsodnádasd.

Szerda, január hó 16-án: Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Mány, Szencs. — Állatvásár: Székesfehérvár. — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

Csütörtök, január hó 17-én: Állat- és kirakodóvásár: Szabadszentkirály.

Péntek, január hó 18-án: Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Gyula, Veszprém.

Szombat, január hó 19-én: Állat- és kirakodóvásár: Gyula. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Csosztreg.

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napl áron vásárol Barnabank, V., Nádor-utca 26.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak: január hó 10-én.

GABONATÓZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai, 77 kg-os 16.30—16.60, 78 kg-os 16.45—16.75, 79 kg-os 16.60—16.90, 80 kg-os 16.70—17.10, felsőtiszai 77 kg-os 16.15—16.40, 78 kg-os 16.30—16.55, 79 kg-os 16.45—16.70, 80 kg-os 16.55—16.85, duna-tiszai, fejérmegei, dunántúli 77 kg-os 16—16.10, 78 kg-os 16.15—16.25, 79 kg-os 16.30—16.40, 80 kg-os 16.40—16.50. — Pestvidéki rozs 12.40—12.50, egyéb 13—13.10; *sörárpa* elsőrendű 18.50—20, másodrendű 17.50—18.25, harmadrendű 15.75—16.25; *takarmányárpa* elsőrendű 14.30—14.65, másodrendű 14—14.20; *cab* elsőrendű 14.65—14.75, másodrendű 14.50—14.60; *tengeri* tiszántúli 12.10—12.20, egyéb 11.70—11.80; *buzakorpa* 10.50—10.60; 8-as liszt 13.60—13.70 pengő mm-ként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra: 16.17—16.18, májusra: 16.61—16.63. *Rozs* márciusra: 13.36—13.37; májusra: 13.70. *Tengeri* májusra: 11.40—11.42 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön Magtermelő és Maqkereskedelmi r.t. heti jelentése.*) A hermagvak piacán az elmúlt két héten, mint szokásosan az ünnepi időben, jelentéktelen volt a forgalom. Miután a *lóhere* kivitel felértékelési határideje meghosszabbított, az ellanyhult árak ismét emelkedtek. Bár *lucerna* iránt sem mutatkozik a külföld részéről pillanatnyilag érdeklődés, a belföldi árak, a csekély készletekre való tekintettel, emelkedtek. Változatlanul élénk keresletnek örvend. *Szudánfűmág*, *muharmag* és *köles* iránt megcsappant az érdeklődés. *Tavaszi búkköny* ára közepes kínálat és csekély érdeklődés miatt egy árnyalattal csökkent. *Hüvelyesek* és *mák* piaca üzletlenn. — *Köles*, fehér 13—14, vörös 13—13.50, vegyes 11.50—12.50, repce 23.50—24.50, napraforgó, fehér 16.50—18.50, vegyes 13.50—14, lenmag, nagy 25.50—26.50, kis 22—23, tökmag, nagy 21—21.50, kis 17.50—18.50, mák (kék) 40—44, borsó: express 18—20, lenese, nagy 38—42, közép 26—28, bab: fehér gyöngy 14.50—15, dunai szokvány 13.75—14.25, dunántúli szokvány 13.50—14, felsőmagyarországi szokvány 12.75—13.25, gömbölyű fűz 14—15, hosszú 13.50—14, lucernamag 160—180, lóheremag 140—155, muharmag 11.50—12.50, tavaszi búkköny 19—21, csillagfűrt 10.75—11.25 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.25, borsóhéj 12.75, borsókorpa 12.75, buza-konkoly, 11, buza-korpa 10.35, buza-takarmányliszt 13.65, konkolydara 11.50, lenmagpogácsa 9.75, répaszelet, szárított 9.75, rozskonkoly 9.50, rozskorpa 10.35, rozstakarmányliszt 13, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 6—7, harmadrendű, csomagolásra 5—5.80, muharszéna 7—8, lucernaszéna 8—9.10, lucerna- és szénakeverék 7, alomszalma, másodrendű 4.40—4.80 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Uradalmi prima takarószalma 43—46, kistermelői prima takarószalma 41—43, bélésszalma, átlagárban 30 pengő. *Cirokmag* 9 pengő métermázsánként.

Tenyészmehák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökrök (tehér) 40—44, másfél éves tinók 38—40, másfél éves üszök 33—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kg-ként, élősúlyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 75—80, kivételesen 85, másodrendű 65—74, harmadrendű 48—64 fillér kg-ként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 40—45, prima, fiatal bárányok, darabonként 40—42.50 kg súlyban 40—48 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, darabonként 3 kg súlylevonással.

Aprómarhavásár. Felhajtás 15. Bárány 60 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Lóvásár. A január 3-án tartott heti lóvásáron a vásárij forgalom élénk volt. Felhajtott 376 darab ló, eladatott 227 darab. Árak: Csikó 85, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 210—320, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 140—250, alárendelt 40—137, vágó 20—90 pengő darabonként.

Szeszpiac. *Törkölypálinka.* Az elmúlt héten az ünnepek következtében az üzlet csendes volt, az árak változatlanok. Az árak 2.85—2.90 pengő között mozognak. *Seprőpálinka* változatlan. *Szilvapálinka.* Számottevő üzlet nem jött létre, az árak változatlanok. Nyári szilvapálinka 3.60—3.70, ókék szilvapálinka 4.80 pengő. *Borpárlat.* A kínálatban némi emelkedés észrevehető, jelentősebb üzlet ebben a cikkben sem volt. Az árak a földzében III. sz. táblázat szerint átadva és átvéve, a forgalmi adó külön felszámításával értendők.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 77—78, szedett közép 64—67, silány 56—60 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar másodrendű 32—42, harmadrendű 28, bika tarka, elsőrendű 51—53, másodrendű 36, 50, harmadrendű 30, ökör, magyar másodrendű 33—49, tarka, elsőrendű kivételesen 64, másodrendű 34—52, harmadrendű 24—26, tehén, magyar másodrendű 32—46, tarka, elsőrendű 52—55, másodrendű 32—50, harmadrendű 24—31, bivaly, magyar 18, növendék (éves) 35—52, kicsontozni való 10—21 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőzött tej 8—10, tejszín 240—280, tej-

fel 120—150 fillér literenként, Centrifugált vaj 260—280, szedett vaj 200—220, tehénturó 50—80, juhsajt 160—200, grói 220—240, trappista 160—200, ementáli 240—320 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő baromfi:* Tyúk 1.80—3.50, csirke 0.90—2.30, kappan 3—6, ruca 2.20—3, pulyka 2.80—6 pengő darabonként. — *Leült baromfi:* Tyúk 1.20—1.60, csirke 1.40—2.20, kappan 2—2.20, ruca, hizott 1.20—1.60, lud, hizott 1—1.40, pulyka, hizott 1.30—2, libamáj 3—7 pengő kilogrammonként. Teatojás 7—9, főzötojás és apró 5—7 fillér darabonként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.16—1.32, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.80, háj 1.28—1.40, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1.30—1.40 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 1.80—2.60, gerinc 3.50—4.50, lapocka 0.80—1.60, többi része 0.48—0.80, őz, gerinc 4—5, comb 2.40—2.80, többi része 0.50—0.70, vaddisznó, gerinc 2.20—2.80, comb 2—2.60, többi része 0.60—1.60 pengő kilogrammonként. Nyul, szőrben 2—3.50, fácán 1.80—2.50, fogoly 0.80—1.40 pengő darabonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édes nemes 3.20—4, félfédes 3—3.60, róza 2.80—3.20, erős 2—2.60, mák, kék 0.64—0.80, pergetett méz 1—1.20, házi-szappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 14—24, petrezselyem 14—24, zeller 16—30, kalarábé 12—24, karfiol 80—140, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 70—120, cékla 8—20, fejeskáposzta 6—16, savanyított káposzta 20—28, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 14—16, fejessaláta 10—14 (1 darab), torma 40—80, burgonya, Gülbaba 10—14, őszi róza 8—10, nyári róza 10—14, Ella 6—8, kifli 14—20, tömör esipergegomba 120—200, száritott gomba 300—800, tők, fűz 20—44, süttők 10—18, sóska 80—140, paraj, tisztított 16—30, feketeterék 12—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 14—24 fillér.

Gyümölcs. Alma 56—80, körte, nemes fajta 80—200, kötözött szőlő 180—300, dió 80—140, dióbél 280—360,ogyoróbél 280—360, héjazott mandula 320—500, gesztenye 40—60 fillér kilogrammonként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 8-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* Angol font 1690—1720, dollár 343.10—347.10, kanadai dollár 339—349, holland forint 233.90—235.90, német márka 136—137.60, svájci frank 22.30—22.50 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Cseh-korona 14.02—14.20, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 64.95—65.55, román leu 3.42—3.46, bolgár leva 4—4.15, olasz lira 29.90—30.25, osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-SZÖVEKSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAVER EMIL